

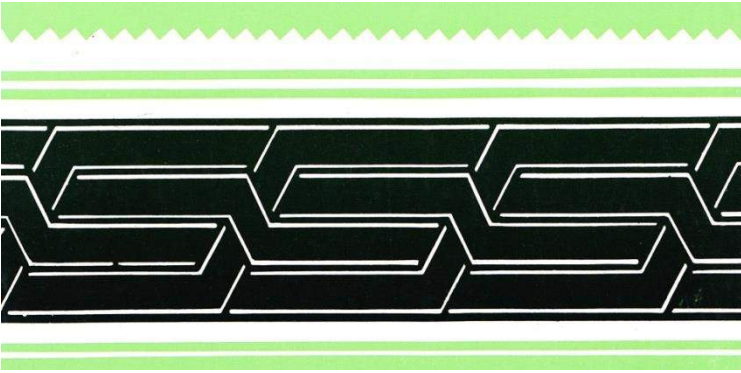
Dünyâ'da ve Âhîret'de en güzel mutluluk Müttakî'lerindir

**Dünyâ'da ve Âhîret'de
en güzel mutluluk,
Müttakî'lerindir**

Y A Z A N

A.Celâleddin Karakılıç

2014

Dünyâ'da ve Âhiret'de en güzel mutluluk Müttakî'lerindir

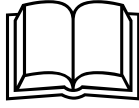
**Dünyâ'da ve Âhiret'de
en güzel mutluluk,
Müttakî'lerindir**

Y A Z A N

A.Celâleddin Karakılıç

2014

Dünyâ'da ve Âhîret'de en güzel mutluluk Müttakî'lerindir

Besmele, Hamdele, Salvele

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

أَحْمَدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ. لَا الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ. لَا مَالِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ. ط. إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِیْنُ. ط.
إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ. صِرَاطَ الَّذِیْنَ أَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ لَا غَیْرَ الْمَغْضُوبِ عَلَیْهِمْ وَلَا الضَّالِّیْنَ.
أَحْمَدُ لِلّٰهِ الَّذِی هَدَانَا لِلْإِیْمَانِ وَالْإِسْلَامِ. وَاللّٰهُ یَهْدِی مَنْ یَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِیْمٍ.
أَحْمَدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِیْنَ اصْطَفَى.
أَكْصَلُوهُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ الطَّیِّبِیْنَ الطَّاهِرِیْنَ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ
إِلَى یَوْمِ الدِّیْنِ.

Bi'smi'llâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm

Bütün âlemlerin Rabb'i, Rahmân ve Rahîm, Din Günü'nün sâhibi olan Allâh'a hamd olsun. Yâ Rabb, biz Yalnız sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz. Bizleri doğru yola hidâyet eyle. O kendilerine ni'met verdiklerinin yoluna ilet. Gazâba uğrayanlarinkine ve sapıklarinkine değil.

Bizi, îmân'a ve (fitrat dîni olan) İslâm'a hidâyet eden Allâh'a hamd olsun. Allâh, kimi dilerse onu, (kendisinde hayır gördüğü kimseleri) doğru yola iletir.

Hamd olsun Allâh'a ve selâm olsun O'nun beğenip seçtiği (kendisinde hayır görüp doğru yola iletlediği) kullarına.

Salât ve selâm, Rasûl'ümüz Hazreti Muhammed üzerine, tayyib ve tâhir olan Âl ve Ashâb'ının üzerine ve Kıyâmet'e kadar ihsân ile Âl ve Ashâb'ına tâbi' olanların üzerine olsun. Âmîn.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ.

“Ben cinleri de, insanları da (başka bir hıkkmetle değil) ancak bana kulluk etsinler, (benim varlığımı ve birliğimi bilsinler, beni noksan sıfatlardan münezze h kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak bana kulluk etsinler), diye yarattım”¹.

---

¹ -Zâriyât, 56.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Dünyâ'da ve Âhîret'de
en güzel mutluluk,
Müttakî'lerindir

الم. ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ فِيْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ۝۱

“Elif, lâm, Mîm”. Ba’zı sûrelerin başlarında bulunan ve kendilerine **Hurûf-i mukattaa** denilen bu âyet-i kerîme, **Müteşâbih** bir âyet-i kerîme’dir ki müfessirler, bu şekildeki âyet-i kerîme’lere, Allâhü Teâlâ ile Habîbi Hazreti Muhammed *aleyhi’s-selâm* arasında bir şifredir veyâ başında bulunduğu sûrenin adıdır, demişlerdir.²

İbn-i Abbâs *radiye’llâhü anhumâ* da, bu âyet-i kerime’yi aşağıdaki şekilde te’vîl ve tefsîr etmiş ve (**وَقُلْ رَبِّ زِدْنِيْ عِلْمًا**)
Rabb'im benim ilmimi artır)³ âyet-i kerîme’sinden ilhâm

² -**Müteşâbih**: Kendisi ile ne kasd edildiği herkes tarafından bilinemeyen âyet’ler; ma’nâsı gizli olup lügaten anlaşılmadığı gibi, akıl ve nakil yolu ile de ma’nâsı anlaşılmayan, başka bir deyimle ibâresi (*ya’ni lâfız ve kelimeleri*), Şâri-i Mübîn’ in murâdına delâlet hususunda şübhelî olan ve ihtimâlden uzak bulunmayan âyetlere denir ki böyle âyetlerin ma’naları açık olmayıp kapalıdır ve kendileri ile ne kasd edildiği belli değildir. Bu özellikleri ile de, Muhkem âyet’lerin zıddıdır.

Muhkem diye, ma’nâsı açık olup hakkında tereddüd edilmeyen, te’vîl, tefsîr, nesh ve tahsis ihtimâli bulunmayan, başka bir deyimle ibâresi (*ya’ni lâfız ve kelimeleri*), Şâri-i Mübîn’ in murâdına delâlet hususunda her hangi bir şübhe ve ihtimâlden uzak olan ve başka bir ma’nâya delâlet ihtimâli olmayan âyetlere (*kat’i nass’lara*) denir ki böyle âyetler, her cihetle ap-açık olduklarından doğrudan doğruya birer ilmî delildirler. Bunun için de bunlara, “**Ümmü’l-Kitâb** : Ana âyet’ler”, (*ya’ni Kitâb’ın anası, aslı, esâsı olan âyetler*) denilmiştir.

³ -Tâ-Hâ, 114.

alarak (*اللَّهُمَّ زِدْنِي عِلْمًا وَ إِيْمَانًا وَ يَقِيْنًا*) :*Yâ Rabb, benim ilmimi, îmânımı, kesin inanımı artır*) diye duâ etmiştir.⁴

Bu bakımdan Ashâb-ı Kirâm ile İmâm A'zâm Ebû Hanîfe, İmâm Mâlik ve İmâm Şâfiî gibi **Selef** ulemâsı, müteşâbih âyet-i kerîme'lerin ma'nâlarını ve keyfiyetlerini, Allâhü Teâlâ'ya tefvîz ederek (*havâle ederek*) terceme ve tefsîrine girişmemişlerdir.

Müteahhirîn (Halef) ulemâsı ise, müteşâbih âyetlerin te'vîl ve tefsîrini, ma'nâ ve medlûlünü, Allâhü Teâlâ bildiği gibi, ilimde yüksek dereceye erişip "**Râsih**" olan (*rûsûh ve meleke kesb edip husn-i nazar ve ictihâd sâhibi bulunan*)⁵ kimselerin de, -*muhkem âyetlerin (nass'ların) ortaya koyup te'sîs etdiği ana kâûdelere göre-* bilmek selâhiyyetini hâiz buldukları; bu yüksek ilmî ve ictihâdî dereceye sâhip olmayanların ise müteşâbih âyetleri anlayamayacakları, netîcesine varmışlardır.⁶

Bunun için **Halef ulemâ'sı**, (*الم* :**Elif, Lâm, Mîm**) âyet-i kerîme'sine, (*أَنَا اللَّهُ أَعْلَمُ* :**Ene'llâhü a'lemü**) ma'nâsını vererek şu şekilde te'vîl ve tefsîr etmişlerdir:

⁴ -Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm,C.2.ss.544. Hasan Basri Çantay.(Hâzin,Medârik).

⁵ -**Rûsûh**: Bir ilmi, derinliğine ve genişliğine bütün incelikleri ile anlayıp bilme melekesidir.

⁶ - Moğol fâciâsından sonra İslâm ilim müesseseleri sönmeye başladığı bir zamanda yetişen ve asıl ismi *Mes'ud bin Ömer olan Allâme Sa'dü'd-dîn Taftazani Hazretleri'nin çalışmalarını ile İslâm ilimleri yeniden canlanıp kuvvetlenmeye başlamış, yazdığı değerli eserleri talebeleri tarafından İslâm âleminin her tarafına yayılarak yeniden neş-ü nema' bulmuştur.* Bunun için Allâme Teftezânî'den evvelki devirlerdeki âlimlere (**Mütেকellimîn** veyâ **Mütেকaddimîn**: Selef: Öncekiler), O'ndan sonraki devirlerdeki âlimlere de **Müteahhirîn**: Halef: Sonrakiler) ismi verilmiştir.

Hukûk-i İslâmiyye ve İstîlâhât-i Fıkhıyye Kâmûsu,C.1.ss.448.Ömer Nasûhi Bilmen.

(أَنَا اللَّهُ أَعْلَمُ) :Ey insanlar, **Ben**, sizleri halifelik vasfı ile en güzel bir sûrette yaratan, âlemleri emrinize âmâde kılan, Rabb ismimin muktezâsı olarak eğitim ve öğretiminizi en güzel bir şekilde yapıp mükellef bir hâle getiren, Rahmân, Rahîm, Raûf, Alîm, Hakîm, Azîz, Kadîr, Hâlik isimlerinin sâhibi Yüce Rabb'iniz **Allâh'ım**. **Her şey'in en doğrusunu, en iyisini, en güzelini ancak ben bilirim ve bildiririm**).

Sonsuz rahmetimin bir eseri olarak, sizlerin, hakk ve bâtılı ayırd etmeniz, hakkı tercih edip bâtıldan uzaklaşmanız, dalâleti bırakıp mutluluğa ermeniz, her türlü şirk, küfür ve nifâk'dan uzaklaşp **Tevhîd**'e yönelmeniz, yanılmamanız ve yanıltılmamanız konusunda her hangi bir güçlük çekmemeniz için, hakkı ve gerçeği, doğruyu ve güzeli gösteren Yüce Rabb'iniz **Allâhü Teâlâ'yım**. **Her şey'in en doğrusunu, en güzelini, en iyisini, ancak ben bilirim ve bildiririm**.

Bunun için, kendi serbest irâdenizle, ezeldeki rûhlar âleminde, eğitim ve öğretiminizi yapıp mükellef bir hâle getirdikten sonra, **“Ben sizin Rabb'iniz değil miyim?”** sualime karşı **“Evet, (Rabb'imizsin), şâhid olduk”** diyerek yapmış olduğunuz **Ahd-i Mîsâk**'daki **Fitrî** (Aslî) **îmân**'ınızı dünyâ hayâtında, mükelleflik çağına gelince, **Keshbî îmân**'a çevirerek Benim var olduğuma, bir olduğuma, noksan sıfatlardan münezze olup kemâl sıfatları ile muttasıf bulunduğuma inanarak Bana hakkıyla kulluk yapıp halifelik vasfına sâhip **Müttakî** ve **Muhlâs** kullarımızdan olmanız amacı ile sizlere şu hakikatleri bildiriyorum ki Dünyâ'da ve Âhîret'de mutlu olup perîşân olmayasınız.⁷

⁷ -**Müttakî**: İlmî ile âmil, takvâ sıfatlarına sâhib Mü'min ve Müslümân'lara denir.

Muhlâs: İhlâslı, hâlis, temiz, doğru kimse, ilmi ile amel eden samîmî müslümân.,

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ.

“Ben, cinleri de, insanları da (başka bir hikmetle değil) ancak bana kulluk etsinler, (benim varlığımı ve birliğimi bilsinler, beni noksan sıfatlardan münezzehe kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak bana kulluk etsinler), diye yaradım”.⁸

“(Bu bakımdan) bu (Kitâb, bu Kur’ân-ı Kerîm), öyle bir kitâbdır ki kendisinde, (Allâh katından gönderilmiş olduğunda), hiç bir şekk ve şübhe yoktur. (O, takvâ sâhibi) Müttakî’ler için doğru yolun, (mutlu yaşam yollarının), ta kendisidir”.

Şu halde,

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ.

“Ey insanlar, sizi de, sizden öncekileri de yaratan Rabb’inize ibâdet edin, (O’nu tanıyıp O’na kullukda bulunun). Tâ ki, (Kur’ân’ın kendilerini doğru yola ilettiği) takvâ sâhibi (Müttakî ve Muhlâs kullarımızdan) olasınız. (Bu sûretle de seâdete, felâha, mutluluğa ve hüsn-i âkıbete eresiniz. Umduğunuza nâil, korkduğunuzdan emîn olarak O sizden râzı,

Takvâ: sakınma, korunma, korkma, âhîretde kendisine zarar verecek şey’lerden kaçınmak demektir ki ibâdet ve tâatlerin en yüksek derecesi budur.

Takvâ’nın dereceleri,

1-Ebedî azâbdan korunmak için şirkin ve küfrün her hâminden sakınmak.

2-Büyük günahlardan sakınmak, küçük günahlarda isrâr etmemek üzere farzları gereği gibi edâ’ etmek.

3-Kalbi, Allâhü Teâlâ’dan başka meşkûl edecek her şey’den temizleyerek yalnız Allâhü Teâlâ’ya yönelmek.

4-Kalbde, Allâh sevgisi’nden, Allâh korkusu’ndan başka bir şey’e yer vermemek.

5-Tâatde gurur ve kibîre kapılmamak, ma’siyette isrâr etmemek, (Hazreti Ali r.a.)

⁸ -Zâriyât, 56.

siz de O'ndan râzı olasınız).⁹ Bunun neticesi olarak da, “**Allâh bunlardan hoşnûd olmuştur, bunlar da O'ndan (Allâh'dan) hoşnûd olmuşlardır**”.¹⁰ hakîkatine nâil olasınız.

Şunu da iyi bilin ki,

إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ ط يَقْضُ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ.

“**Hüküm ancak Allâh'ındır. Doğruyu O haber verir. O, (hakk ile bâtılı, hayır ile şerri, güzel ile çirkini) ayırd edenlerin en hayırlısıdır**”.¹¹

وَالْهُكْمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ ج لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ع.

“**Hepinizin ilâhı (zâtında, sıfatlarında ve kudretinde aslâ bir benzeri bulunmayan) bir tek İlâh'dır. O'ndan başka hiç bir ilâh (hiç bir tanrı, hiç bir mabûd) yoktur. O, Rahmân'dır, Rahîm'dir**”.¹²

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا.

“**Allâh'a ibâdet (ve kulluk) edin. O'na hiç bir şey'i eş (ortak) tutmayın**”.¹³

Çünkü,

إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ.

“**Şübhesiz, şirk, (insanları dünyevî ve uhrevî felâkete götüren) çok büyük bir zulümdür**”.¹⁴

⁹ -Bakara, 21.

¹⁰ -Beyyine, 8.

¹¹ -En'âm, 57.

¹² -Bakara, 163)

¹³ -Nisâ', 36.

¹⁴ -Lukmân, 13.

Bununla beâber,

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ.

“Onların (insanların) çoğu, **Allâh'a şirk** (ortak) koşmaksızın **îmân etmez**”.¹⁵

Hakîkat böyle olduğu halde, Rahmetimizin bir eseri olarak bu **kadar uyarımıza rağmen**, nasıl oluyor da sizler, Yüce Rabb'inizin dışında bir takım varlıklara ma'bûdiyyet ve tanrılık payesi verebiliyorsunuz veyâ **sizin gibi** bir takım insanların fikir ve tavsiyelerine uyup **kula kul** olarak onların yolundan gidebiliyorsunuz? Halbuki,

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ.

“**Ben cinleri de, insanları da** (başka bir hikmetle değil) **ancak bana kulluk etsinler**, (benim varlığımı ve birliğimi bilsinler, beni noksan sıfatlardan münezze kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak bana kulluk etsinler), **diye yaratdım**”.¹⁶

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ
الْإِسْلَامَ دِينًا ط

“**Bu gün, sizin dîninizi kemâle erdirdim, üzerinizdeki ni'metimi tamamladım ve size din olarak İslâm'ı beğenip seçtim ve ondan** (ve onun îcâblarını yerie getirenlerden) **râzı oldum**”.¹⁷

Bununla berâber Rahmetimizin bir eseri olarak size **şu hakîkati de bildiriyorum ki**, kimsenin kimseye bir faydası

¹⁵ -Yûsuf, 106.

¹⁶ -Zâriyât, 56.

¹⁷ -Mâide Süresi, âyet 3.

olmayacak mahşer gününde, hesaba çekildiğiniz zaman çeşitli ma'zeretler beyân ederek **“Bizim bundan haberimiz yokdu”**-veyâ **“Daha evvel atalarımız (büyüklerimiz, önderlerlerimiz, liderlerimiz, müşidlerimiz, Allâh'a) şirk koşmuşdu. Biz de onların ardından (gelen) bir nesiliz”** diye bir özür dilemeye hakkınız olmasın.

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ قف

“Hak dîn, (insanları dünyevî ve uhrevî mutluluğa erdiren gerçek düzen, gerçek sistem, gerçek rejim, gerçek inanış), Allâh'ındır (ancak) İslâm'dır”.¹⁸

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ ۚ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ.

“Kim İslâm'dan başka bir dîn ararsa (İslâm dışı fikir, görüş, yorum, sistem, düzen, rejim ve inanış şekillerine uyararsa) ondan (bu dîn, İslâm dışı bu fikir, görüş, yorum, sistem, düzen, rejim ve inanış şekilleri) aslâ kabûl olunmaz ve o, âhirette de en büyük zarara uğrayanlardandır”.¹⁹

وَلَيْنَ أَطَعْتُمْ بَشِيرًا مِثْلَكُمْ وَإِنَّمَا إِذَا لَخَّاسِرُونَ.

“Eğer siz kendiniz gibi bir insana (tâğutlara) boyun eğecek olursanız, (onun emir ve nehiyelerine uyar ve onun dediklerini yaparsanız) and olsun ki, bu takdirde siz mutlakâ hüsrâna düşersiniz, (zarar ve ziyana düşmüş olursunuz)”.²⁰

¹⁸ -Âl-i İmrân 19.

¹⁹ -Âl-i İmrân, 85.

²⁰ -Mü'minûn 34

Tâğût: Allâh'a karşı isyankâr olup kahr ile, cebr ile veyâ rızâ ile kutsallaştırılıp ma'bûd edinilen insan veyâ şeytan veyâ put gibi her hangi bir şey'dir.

İnsanları her hangi bir şekilde, Allâh yolundan men' eden kimselere veyâ İblis'e de tâğût denir.

إِتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ .

“Rabb’inizden size indirilene (Kur’ân-ı Kerîme, O’nun emir ve nehiy’lerine) uyun. Ondan başka (larını) vefî’ler (edinib de onlar) a uymayın. Ne kadar az öğüt tutuyorsunuz?”²¹

فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ .

“Eğer bilmiyorsanız ehl-i zikr’e (Kur’ân’ı bilen Ehl-i sünnet ve’l-cemâat âlimlerine) sorun”.²²

Müttakî kulların özellikleri

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ . وَالَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِن قَبْلِكَ ۗ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۗ
أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ .

Şu âyet-i kerîme ve benzerleri, bunun açık bir delilidir:

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۗ فَمَن يَكْفُرْ بِطَاغُوتٍ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ ۗ لَا انفصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ .

“Dinde zorlama yoktur. Hakîkat (şudur ki), îmân ve küfür, ap-açık meydana çıkmıştır, (gözler önüne serilmiştir). Artık kim Tâğût’u (Şeytan’ı -ve insanları Allâh’ın dîni’nden uzaklaştırmaya ve İslâm Dîni’ni bozup içinden çıkılmaz bir hâle getirmeye çalışan Deccâl’leri-) tanımayı da Allâh’a îmân ederse o, muhakkak ki kopması (mümkün) olmayan en sağlam kulpa (Kur’ân’a ve İslâm’a) yapışmıştır. Allâh (her şey’i) hakkıyla işitici ve (her şey’i) kemâliyle bilicidir”. Bakara 256.

²¹ -Ra’d Süresi, âyet 3.

²² -Enbiyâ’ Süresi, âyet 7.

“(O Müttakî’ler ki) **onlar, ğaybe**, (görmedikleri halde kendilerini yaratan ve sayısız ni’metler veren Allâhu Teâlâ’nın var olduğuna, bir olduğuna, noksan sıfatlardan münezze olup kemâl sıfatları ile muttasıf bulunduğuna; meleklerinin varlığına ve Âhîret hayâtının olacağına, şeksiz şübhesiz) **inanırlar, namazı dos doğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimizden de (Allâh yolunda) harcarlar**”.

“(O takvâ sâhibleri ki Habîbim) **onlar, sana indirilene de, senden evvel indirilenlere de inanırlar. Onlar, Âhîret’e de (gözleri ile görmüş gibi) şübhesiz bir inan beslerler**”.

“İşte onlar, Rabb’lerinden (gelen) **Hidâyet’in** (doğru yolun) **tam üzerindedirler. Asıl kurtuluşa eren (Müttakî’ler) de işte onlardır**”²³.

İşte bunlar, **doğru yolun, hidâyetin, mürşîdin** ta kendisi olan **Kur’ân-ı Kerîm’in** yol gösterdiği ve sizleri halifelik vasfı ile en güzel bir sûrette yaratıp İblîs’den başka tüm varlıkları hizmetinize âmâde kılan Yüce Rabb’inizin kelâm’ı olan bu **Kur’ân-ı Kerîm’in**, kendilerine doğru yolu gösterip dünyâ ve âhîret mutluluğunu kazandırdığı, **Müttakî** ve **Muhlâs** kullarımızdır. Bunlar, öyle mutlu kullarımızdır ki onlar, şu âyet-i kerîme’lerimizde ifâde buyurduğumuz yüce makâmı kazanan kullarımızla berâberdirler:

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ط
ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ ط وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا ع

²³ -Bakara, 1-5.

“Kim Allâh'a ve peygambere itâat ederse işte onlar, Allâh'ın, kendilerine ni'metler verdiği peygamberler, siddîklar, şehîdler ve sâlihler (iyi adamlar) ile berâberdirler. Onlar ne iyi arkadaşlardır”.

“Bu, Allâh'dan bir lütuf ve inâyetdir. Her şey'i hakkıyla bilici olarak Allâh yeter”.²⁴

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ. جَزَاءُ لَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۗ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ.

“Îmân edip de güzel güzel amel (ve hareket) de bulunanlar, hiç şüphesiz yaratılanların en hayırlısıdır”.

“Onların Rabb'leri nezdinde mükâfâtı altlarında ırmaklar akmakta olan Adn cennetleridir. Hepsi de içlerinde ebedî, dâimî kalıcıdır. Allâh bunlardan hoşnûd olmuştur, bunlar da O'ndan hoşnûd olmuşlardır. İşte bu (mutluluk), Rabb'inden korkanlara mahsusdur”.²⁵

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ. ط

“Bunlar (Allâh'ın gönüllerini kendisine çevirip doğru yola ilettiği kimseler), îmân edenler ve kalpleri (gönülleri) Allâh'ın zikri ile sükûnete kavuşanlardır. Haberiniz olsun ki kalbler, ancak Allâh'ın zikri ile (O'na kulluk ile, Kur'ân'la) huzûr bulur”.²⁶

²⁴ -Nisâ', 69.

²⁵ -Beyine, 7-8.

²⁶ -Ra'd, 28.

Yaratılışımızın amacı ve Halifelik vasfının kazanılması

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ.

“Ben cinleri de, insanları da (başka bir hikmetle değil) ancak bana kulluk etsinler, (benim varlığımı ve birliğimi bilsinler, beni noksan sıfatlardan münezzehe kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak bana kulluk etsinler), diye yaratdım”.²⁷

Âyet-i kerîme'sine göre yaratılışın amacı, **“Ma'rifetü'llâh”** dir: *ya'nî Allâhü Teâlâ'nın varlığını, birliğini bilip O'na inanma; O'nu noksan sıfatlardan münezzehe kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak “O'na kulluk etme”* dir.

Bunun için Allâhü Teâlâ,

كُنْتُ كَنْزًا مَخْفِيًّا فَأَحْبَبْتُ أَنْ أَعْرِفَ فَخَلَقْتُ الْخَلْقَ،

*“Ben gizli bir hazîne idim, bilinmek istedim, bilinmek için de mahlûkâtı yaratdım”.*²⁸

kudsî hadisinde bildirildiğine göre, sevgili Rasûlü Hazreti Muhammed *sallâ'llâhü aleyhi ve sellem*'in mübârek Rûh-i şerîflerini ilk def'a yarattığı zaman, ismini **“Muhammed”** koyarak O'na **“Habîbim”** demiş ve ismini kendi ismi ile berâber yazıp **Tevhîd**'in aslı, esâsı ve kaynağı olan,

²⁷ -Zâriyât, 56.

²⁸ -Keşfü'l-Hafâ,II,173.

Hak Dîni Kur'ân Dili Türkçe Tefsîr, C.7.ss.5161 ve Sadeleştirilmiş Mülk suresi tefsiri C.8.ss.183. Elmalılı. M. Hamdi Yazır.

Bu Hadîs-i kudsî hakkında ba'zı kimseler senedi zayıf demişlerse de, **Aliyyü'l-Kârî** gibi bir kısım büyük **muhaddis**'ler de, bu Hadîs-i Kudsî hakkında, *“Senedi olmasa da ma'nâsî sahîhdir, hakk ve hakikate uygundur”* demişlerdir.

yaratdık. Sonra da O'nu, (halifelîğe lâıyk olup olmadığını denemek için) **aşağıların aşağısı olan Eşfel-i sâfilîn'e redd etdik.** (Cehennem'in en alt tabakalarına kadar götüren şehevî arzûlarına, hevâ ve hevesine düşkün bir nefis ile berâber kıldık ve onun arzûlarına meyyâl bir hâle çevirdik). **Ancak îmân edip güzel güzel amel ve hareketlerde bulunan kimseler,** ((halifelîğe lâıyk Müttakî ve Muhlâs kullarımız) **bundan müstesnâdır. Onlar için bitmez, tükenmez (başa kakılmaz) mükâfât vardır. O hâlde (Sen bu hakikate inandıktan sonra) sana dîni (bu hakikatleri) ne tekzîb ettirebilir? Allâh, hâkimlerin hâkimi değil midir?''**.²⁹

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

“And olsun ki biz Âdem oğullarını, (halifelîğe namzet olabilmesi için), üstün bir izzet ve şerefe mazhar kıldık”.³⁰

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىكُمْ ط إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ.

“Şübhesiz ki sizin Allâh nezdinde en şerefliniz takvâca en ileride olanınız (samîmî bir îmân ile sâlih ameller işleyerek Eşfel-i sâfilîn'den kendisini kurtarıp halîfe olmaya lâıyk olan Müttakî ve Muhlâs kullarımız) **dır**”. Allâh her şey'i bilen, her şey'den haberdâr olandır”.³¹

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً

“O (Allâh), Yerde (ve gökde) ne varsa hepsini sizin için (sizin fâideniz için, sizi imtihan etmek için) yaratdı (ve emrinize âmâde kıldı.”.³²

²⁹ -Tîn, 1-8.

³⁰ -İsrâ', 70.

³¹ -Hucurât, 13.

³² -Bakara 29.

وَابْتِغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِن
كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ.

“Allâh’ın sana verdiği (ni’metler ile) âhiret yurdunu ara. Dünyâdan nasibini de unutma. Allâh’ın sana ihsân ettiği gibi sen de ihsânda bulun. Yer yüzünde fesad arama. Çünkü Allâh, fesadçıları sevmez”.³³

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ بَجَعَلَهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ غُلُوبًا فِي الْأَرْضِ وَلَا فِسَادًا
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ.

“İşte âhiret yurdu. Biz onu yer yüzünde büyüklenmek (böbürlenmek) ve fesad arzûsuna düşmeyecek kimselere veririz. (En güzel) âkıbet, Allâh’a yönelip O’nun ikâb’ından (azâb’ından) sakınan müttakî’lerindir”.³⁴

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهْرٍ لَا
فِي مَعْدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ.

“Şübhesiz ki takvâ sâhibleri cennetlerde, ırmaklar (kenarların) da”.

“Hakk meclisinde ve kudret sâhibi, mülkü çok yüce olan (Allâh) ın huzûrudadırlar”.³⁵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ط وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

³³ -Kasas, 77.

³⁴ -Kasas Süresi, âyet 83.

³⁵ -Kamer, 55.

“Ey îmân edenler, eğer Allâh’dan korkarsanız O, size iyi ile kötüyü (hakk ile bâtilı, güzel ile çirkini, İslâmî olan ile İslâmî olmayanı) ayırd edecek bir anlayış (bir ma’rifet ve bir nûr) verir, suçlarınızı örter ve sizi mağfiret eder. Allâh, büyük lûtuף ve ihsân sâhibidir”.³⁶

مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ.

*“Allâhü Teâla, bir kimsenin hayrini dilerse, onu dinde fakih yapar, (anlayışlı ve bilinçli kılar)”.*³⁷

Halife ne demek?

Halife, lügatde, birinin yerine geçen, birinin nâmına bir kısım yetkilerle ba’zı işler yapan kimse anlamındadır ki burada, **-Allâhü a’lem-** Allâhü Teâlâ, **Ahsen-i takvîm üzere** yaratmış olduğu insanları **halifelik** vasfı ile vasıflandırarak varlığını tanıyıp kulluk yapacak, emirlerini tebliğ edip gereğini yerine getirecek, yer yüzünde her türlü tasarrufa iktidârı olacak, verdiği sayısız ni’metlerle imtihana çekilecek, bu suretle de kendi serbest irâdesi ile hayır ve şerr yollarından birisini tercih ederek **halifelik** şerefini kazanacak veya kaybedecek insanları ayırt etmek için **“BenYer yüzünde** (benim emirlerimi tebliğ edecek ve infaza me’mûr olacak) **bir halife** (bir insan) **yaratacağım”** konusunu dile getirerek **Müttakî ve Muhlâs kulları için** bir hidâyet rehberi olan Kur’ân-ı Kerîm’inde, şöyle buyurmaktadır:

³⁶ -Enfâl, 29

³⁷ -Buhârî, Kitâbü'l-ilm, Cüz' .1.ss.28.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً^ط

“Rabb’in meleklerle: -Ben Yer yüzünde (benim emirlerimi tebliğ edecek ve infaza me’mûr olacak) bir halife (bir insan) yaratacağım- demişdi”.³⁸

Ya’nî, ey melekler, “Ben, öyle bir halife yapacağım, öyle bir halife ta’yîn edeceğim ki ona kendi irâdemden irâde, kendi kudretimden kudret, kendi sıfatımdan ba’zı selâhiyyetler vereceğim. Bu sûretle de o, bana izâfeten, bana niyâbeten (bana vekâleten) mahlûkâtım üzerinde bir takım tasarrufâta sâhip olacak, benim nâmıma ahkâmımı icrâ ve tenfîz edecek; fakat o bu hususda asîl olmayacak, kendi zâtı ve şahsı nâmına bi'l-asâle icrâyı ahkâm edecek değil, ancak benim bir nâibim (benim bir vekîlim), bir kalfam olacak, kendi hür irâdesi ile benim irâdelerimi, benim emirlerimi, benim kânûnlarımı tatbîke me’mûr bulunacak, sonra onun arkasından gelenler ve ona halef olarak aynı vazîfeyi icrâ edecek olanlar bulunacaktır.”³⁹

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ.
فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ. فَسَجَدَ
الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ. لَا إِلَّا إِبْلِيسَ ط أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ.

“Hatırla o vakti ki Rabb’in meleklerle: -Ben, kuru bir çamurdan, sûretlenmiş bir balçıkdan bir beşer (bir halife) yaratacağım- demişdi”.

“-O halde ben onun yaratılışını bitirdiğim, ona ruhumdan üflediğim (can verdiğim) zaman siz derhâl onun için (O’nu

³⁸ -Bakara, 30.

³⁹ -Hak Dîni Kur’ân Dili Türkçe Tefsir,C.1.ss.299. Elmalılı M.Hamdi Yazır.

kible edinerek bana) secde edin, (veyâ O'nun ve evlâtlarının hizmetine girin)”.⁴⁰

“Bunun üzerine meleklerin hepsi topdan secde etdiler”.

“Ancak İblîs secde edenler ile berâber olmaktan çekinerek dayatdı”.⁴⁰

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ.

“Sonra onu düzeltib tamamladı. Ona rûhundan üfördü (can verdi). Sizin için kulaklar, gözler, gönüller yarattı. Ne az şükr edersiniz!”.⁴¹

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ. فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ
فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ. فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ. لَا
إِلَّا إِبْلِيسَ طِ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ.

“O vakit Rabb'in meleklerle -Ben çamurdan bir insan (bir halîfe) yaratacağım- demişdi”.

“Onun yaratılışını tamamlayıp ruhumdan üflediğim (can verdiğim) zaman hepiniz derhal onun için (O'nu kible

⁴⁰ -Hicr, 28-29-30-31.

Buradaki **“Ben, kuru bir çamurdan, sûretlenmiş bir balçıkdan bir beşer (halife) yaratacağım”** sözü, sonsuz kudret sâhibi Allâhü Teâlâ'nın **-Ol- veyâ -Olma-**emrinin bir gereğidir. Bunun için **Rûh** (can), Allâhü Teâlâ'nın **emrinin bir tecellisidir** ki şu âyet-i kerîme bunun açık bir delilidir:

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

“Sana -Rûh- u sorarlar. De ki: Rûh, Rabb'im'in emri (cümlesi) ndendir”.

İsrâ', 85.

⁴¹ -Secde, 7-8-9.

edinerek bana) **secde edin**, (veyâ O'nun ve evlâtlarının hizmetine girin)”).

“Bunun üzerine bütün melekler topdan secde etdiler”.

“Yalnız İblîs secde etmedi. Çünkü o, büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu; (zâten o, ilm-i ilâhîde kâfirlerdendi)”.⁴²

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ ط قَالَ أَسْجُدُ
لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا.

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أُخِّرْتَنِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا.

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُ مَوْفُورًا.
وَاسْتَفْزَرُ مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبَ عَلَيْهِمُ بِخِيلِكَ وَرَجَلَكَ
وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدَّهُمْ ط وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا.
إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ ط وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا.

“(Şunu da) hatırla ki biz meleklerle -Âdem için secde edin- demişdik ve onlar da secde etmişlerdi de İblîs etmemiş, -Ben bir çamur hâlinde yerattığın kişiye secde eder miyim?- demişdi”.

“Dedi ki:-Benden şerefli kıldığın bu (adam da) kim oluyormuş, bana haber ver! Eğer beni kıyâmet gününe kadar gecikdirirsen, (kıyâmet gününe kadar ömür verirsen) and olsun ki onun zürriyyetini, birazı müstesnâ olmak üzere, behemehal kendime bend ederim-”.

⁴² -Sâd, 71-72-73-74.

“(Allâh da):-*Def'ol git (dilediğini yap)*- dedi; artık onlardan kim sana uyarıya şübhesiz ki cehennem hepinizin cezâ'sıdır, tastamam bir cezâ'”.

Onların içinden gücünün yettiğini sesinle yerinden oynat, onlara karşı süvâriyle, piyâdelerle yaygara çıkar, mallarına, evlâtlarına ortak ol. Onlara va'd et-Şeytan (bu)! O, onlara bir aldatışdan başka ne va'd eder”.

“Benim gerçek (Müttakî ve Muhlâs) kullarım (yok mu?) Senin onlar üzerinde hiçbir hâkimiyetin yokdur. (Onlara vekil olarak Allâh yeter”).⁴³

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوْحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ.

“Sonra onu düzeltip tamamladı. Ona rûhundan üfürdü (can verdi). Sizin için kulaklar, gözler, gönüller yarattı. Ne az şükr edersiniz!”.⁴⁴

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ ط

“O, sizi yer yüzünde halîfeler yapan, (yer yüzünde her türlü tasarrufa iktidâr veren ve onun menfaatlerini ihsân eden) dir”.⁴⁵

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلِغَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ط إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَعَزِيزٌ رَحِيمٌ.

“O, sizi yer yüzünün halîfeleri yapan; sizi, size verdiği şey'lerde imtihana çekmek için kiminizi derecelerle kiminizin üstüne çıkarandır. Şübhe yok ki Rabb'in, cezâsı

⁴³ -İsrâ', 61-65.

⁴⁴ -Secde, 7-8-9.

⁴⁵ -Fâtur, 39.

pek çabuk olandır ve muhakkak ki O, Ğafûr ve Rahîm'dir (çok bağışlayıcı ve çok esirgeyicidir)".⁴⁶

Emîn bir belde olan
Haram-ı şerîf'in özelliği

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ. لَا وَطُورِ سَيْنِينَ. لَا وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ.

"Tîn, Zeytûn, Sînîn dağı ve bu Emîn şehir (Haram-ı şerîf) hakkı için yemîn ederim ki..."

Âyet-i kerîme'sinde ifâde buyurulan **Emîn Şehir**, Ka'be'nin etrâfında bulunan **Mescid-i Haram**'dır ki bu sâhaya, hurmet ve saygı gösterilmesi icâb ettiği için **Mescid-i Haram** veyâ **Haram-ı Şerîf** denilmiştir.

Bu sâhanın ortasında bulunan Kâ'be-i Muazzama'ya "**Beytü'llâh**" denilmesi, şânına ta'zîm içindir. Orada yalnız Rızâ-i ilâhî için ibâdetde bulunulması içindir. Bu mukaddes beyte, "**Beyt-i Haram**", "**Beyt-i Muharrem**" denilmesinde de müteaddid vecihler vardır.

Bu **Beyt-i Şerîf**'e taarruz haramdır. Bunun hakkında hurmetsizlik dînen memnû'dur. Bunun için de her yönden **Emîn** bir şehirdir. Bu mübârek makâma insanların kanlar ile, temiz olmayan şey'ler ile yavaşmaları haramdır. Gerek câhiliyye devrinde ve gerekse İslâmiyyet'in zuhûr ve intişârından sonra da, buraya giren insanlar dâimâ büyük bir emniyyet içinde olmuşlardır. Bu makam, Tûfan hâdisesinden de korunmuşdur. Buradaki hayvanlara, ağaçlara da tecâvüz

⁴⁶ -En'âm, 165.

edilmesi câiz değildir. Yalnız, Mekke'nin fethi esnâsında, kısa bir müddet için, Cenâb-ı Hakk tarafından izin verilmiştir. Şöyle ki:

Hazreti Muhammed *sallâ'llâhü aleyhi ve sellem*, Mekke'nin fethi'nde, Mekke yakınında bulunan **Zî-Tuvâ** mevkiî'ne gelince bir kere daha ordusunu gözden geçirdikten sonra alay kumandanlarının hangi yoldan Mekke'ye gireceklerini ta'yîn edip bildirdi ve "**Bir taarruza uğramadıkca sakın harb açmayınız**" diye de tenbîh etdi. **Haram-ı şerîf**'e girince de **Tekbîr** aldı. Devesinin üzerinde **Kâ'be-i Muazzama**'yı yedi def'â tavâf etdi. Elindeki **çukan** ile de **Hacer-i esved**'i isti'lâm etdi. **Makâm-ı İbrâhîm**'de iki rek'at namaz kıldı. Kâ'be'nin içerisine girip iki rik'at namaz kıldıktan sonra dışarı çıkıp Ka'be kapısının eşiğinde durdu. İki elini kapının iki tarafına dayayarak orada nasıl bir muâmele ile karşılaşacaklarını bekleyen Kurayş müşriklerine ma'nâlı ma'nâlı bakdıktan sonra yalnız Kurayş müşriklerine ve Mekke'lilere değil, bütün beşeriyyete hitâb eden ve "**İnsan hakları beyannâmesi**" mâhiyyetinde olan meşhûr nutkunun bir paragrafında şöyle diyordu:

"Mekke havâlisi, herkes için mukaddes kılınmıştır. Bundan evvel Haram-ı Şerîf'e kimse girmedir. Bundan sonra da girmesine izin yoktur. Bana da kısa bir müddet için izin verilmiştir. Haram dairesinde av avlamak, ağaç kesmek, yeşilliklerini yok etmek yasaktır".

Bu sırada müşriklerden **Süheyl ibn-i Amr**, **İkrime ibn-i Ebî Cehil** ve **Safvân ibn-i Ümeyye**, **Benî Bekir**, **Benî Hâris**, **Benî Huzeyl** ve **Ehâbiş** kabîlelerinden topladıkları kuvvetler ile, kendilerini müdâfaa etmeye kalkışarak **Handeme** mevkiinde pusu kurup harb etmeye hazırlanmışlardı.

Handeme yolundan (*Kedâ' yolundan*) gelen **Hâlid ibn-i Velîd radiye'llâhü anh'**ın idâresindeki kuvvetler, daha evvel mevzî alıp pusu kurmuş olan Kurayş müşrikleri elebaşlarının idâre ettiği bu kuvvetlerin taarruzuna uğradılar. Taarruz esnâsında **Hubeys ibn-i El-Eş'âr radiye'llâhü anh,** şehîd düşdü. Bunun üzerine kendilerini midâfaa etmek mecbûriyyetinde kalan Hâlid ibn-i Velîd *radiye'llâhü anh,* karşı taarruza geçerek müdâfaa harbi yapmaya başladı. Bir hamlede, düşman kuvvetlerinden onüç kişiyi öldürdü. Diğerlerini de darma dağın edip kaçırdı. Kendisi de, berâberinde bulunan kuvvetler ile birlikte, **Kâ'be'**ye doğru ilerlemeye başladı.

Handeme mevkîinde vukû' bulan bu müessif hâdisе, Hazreti Muhammed *sallâ'llâhü aleyhi ve sellem'*in daha evvel vermiş olduğu emre uyulmayarak yapılmış ise de, Kurayş müşrikleri elebaşlarının tertîblemiş oldukları kuvvetlerin taarruzuna uğrayan Hâlid ibn-i Velîd *radiye'llâhü anh,* bu taarruza, ister istemez mukâbele etmek mecbûriyyetinde kalmışdı.

Bu hâdiseyi haber alan Hazreti Muhammed *sallâ'llâhü aleyhi ve sellem,* **“Ben muhârebe yapılmasın diye tenbîh etmemiş mi idim?”** diyerek müteessir oldu. Mecbûriyyet karşısında vukû' bulduğunu anlayınca da **“Bu bir kazâ-i ilâhî imiş. Belki hayır bundadır”** buyurdu. Çünkü böyle bir hâle, bir günün belli bir zamânında kısa bir müddet için, Cenâb-ı Hakk tarafından izin verilmişdi.

Bunun için Hacc veyâ Umre için ihrâma girip burasını ziyâret eden mü'minlere de, ba'zı helâl şey'ler muvakkat bir zaman için haram kılınmıştır. Meselâ, zevcesi ile mücâmeatta bulunmak, öpüp okşamak, dikişli libas giyinmek, güzel kokulu

şey'ler sürünmek, saçlarını, tüylerini, tırnaklarını kesmek, güvercin, geyik gibi av hayvanlarını avlamak, haram dairesinde sayd ve şikârda (*av avlama ve avlanmada*) bulunmak, yeşil ağaçları, otları kesip koparmak, kötü ve şehevî sözlerde bulunmak, arkadaşları ve başkaları ile çekişmek gibi şey'ler haramdır. İşte bu gibi sebeplerden dolayı O'na, “**Mescid-i Haram**” veyâ “**Haram-ı Şerîf**” ünvanı verilmiştir”.⁴⁷

Mescid-i Haram'ın ortasında buluna Kâ'be, Allâhü Teâlâ'nın emri ile Hazreti İbrâhîm ve Hazreti İsmâil *aleyhime's-selâm* tarafından düşmanların taarruzundan emîn bir yer olarak **insanların ibâdet yapıp sevâb kazanmaları için**, yer yüzünde ilk defa yapılan veyâ Hazreti Âdem *aleyhi's-selâm* zamânından beri mevcûd bulunup Tûfan hâdisesinde korunan mukaddes bir binâdır ki yer yüzünde yapılmış olan ilk ibâdet evidir. Bu mukaddes binânın yapılışı, Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle anlatılır:

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِنَاكَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ. ٢
فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ ۚ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا ۗ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ
حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ
الْعَالَمِينَ.

"Şübhesiz, âlemler için, çok feyizli ve ayn-ı hidâyet olmak üzere, konulan ilk ev (ilk ma'bed) elbetde Mekke'de olan (Kâ'be-i Muazzama) dır".

⁴⁷ -Kur'ân-ı Kerîm'in Türkçe Meâl-i Âlîsi ve Tefsîri, C.4.ss.1700.Ömer Nasûhi Bilmen. Büyük İslâm İlmihâli,ss.383. Ömer Nasûhi Bilmen.

Kâ'be-i Muazzama'nın inşası hakkında geniş bilgi için bak:

Sahîh-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarîh Tercemesi, C.6.ss.13-21. Kâmil Miras.

"Orada ap-açık alâmetler, İbrâhîm'in makâmı vardır. Kim oraya girerse (taarruzdan) emîn olur. O'na bir yol bulabilenlerin Beyt'i hacc (ve ziyâret) etmesi, Allâh'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse şübhesiz Allâh, bütün âlemlerden zengindir, (kimseye muhtaç değildir)".⁴⁸

Îmân'ın merkezi olan Ma'nevî Kalbin
Haram-ı şerîf gibi
emîn bir şehir olma özelliği

Her cihetden Emîn bir şehir olan **Mescid-i Haram**'ın durumu böyle olduğu gibi, her insanın içinde bulunan **Ma'nevî Kalb** de, *-aynen Mescid-i Haram gibi-* her cihetden engin, uçsuz-bucaksız Emîn bir şehir gibidir ki **orada olup bitenleri, Allâhü Teâlâ'dan başka hiç bir kimsenin nüfuz edip bilmesi mümkün değildir.** Bunun için de orada bulunan **îmân**'ın ve **sâlih amel**'in güzelliğini veyâ **şirk**'in, **küfr**'ün ve **nifâk**'ın çirkinliğini, Allâhü Teâlâ'dan başka hiç bir kimsenin bilmesi mümkün değildir. Bunun için insanların ve mahlûkâtın açığa vurduklarını da, gizli tuttuklarını da çok iyi bilen Allâhü Teâlâ, bu hususa işâretle, **Müttakî** ve **Muhlâs** kulları için bir Hidâyet rehberi olan Kur'ân-ı kerîm'inde şöyle buyurmaktadır:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ ۚ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ
حَبْلِ الْوَرِيدِ.

⁴⁸ -Âl-i İmrân, 96-97.

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ.
مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ.
وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ط ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ.

“And olsun, insanı biz yaratdık. Nefsinin ona ne vesveseler vermekte olduğunu da biz biliriz. (Çünkü) biz ona şah damarından daha yakınız”.

“Hatırla ki (insanın) sağında, solunda oturan, onun amellerini tesbit etmekte olan iki de (melek) vardır”.

“O, bir söz atmaya dursun, mutlak yanında hâzır bir gözcü vardır”.

“(Bir gün bakarsın ki) ölüm baygınlığı, gerçek olarak gelmiş, *-İşte bu, senin kaçıp durduğun şey-* dir (denilmiş) dir”.⁴⁹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ.

“Ey îmân edenler, sizi, size hayât verecek şey'lere (dînî akîde ve esâslara) da'vet ettiği zaman Allâh'a ve Rasûl'üne icâbet edin. Bilin ki şübhesiz Allâh, kişi ile kalbi arasına girer (ve ne yaptığını, ne düşündüğünü ve neye inandığını çok iyi bilir). Ve siz, hakîkaten O'na dönüp (O'nun huzûrunda) toplancaksınızdır”.⁵⁰

لَهُ مُعَقَّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ ط

⁴⁹ -Kâf, 16-19.

⁵⁰ -Enfâl, 24.

"Onun (her insanın) önünde, arkasında kendisini Allâh'ın emri ile gözetleyen (koruyan) ta'kîbci (melek) ler vardır".⁵¹

وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ ط

"Ben sizin gizlediğinizi de, açıkladığınızı da çok iyi bilenim".⁵²

وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ.

"Siz, neyi açıklarsanız, neyi de gizlemişseniz hepsini elbetde ben bilirim".⁵³

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ط.

"O, âşikârı da bilir, gizliyi de".⁵⁴

⁵¹ -Ra'd, 11.

Bu melekler, Kâdî İyâz ile ulemâ'nın ekseriyetine göre, **Hafeza** (koruyucu melekler) veyâ **Kâtîbîn** (yazıcı melekler) dir. İmâm Kurtubî'ye göre de, başka meleklerdir.

Bu âyet-i kerîme ile ilgili olarak Hasan Basri Çantay merhûm, "Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm,C.1.ss.368 de, şu iki hadîs-i şerîf meâlîni rivâyet etmektedir:

"Melekler, -kimi gece, kimi gündüz nevbetçisi olmak üzere- birbiri ardınca gelip giderler. Sabah ve ikinci namazlarında birleşirler. Sonra aranızda geceleyen melekler göğe çıkarlar. Allâh, her şey'i pek iyi bildiği halde, onlara: Kullanımı ne halde bıraktınız? diye sorar. Onlar da -Namaz kılarlarken bıraktık, namaz kılarlarken bulduk (gizdik) derler". Buhârî ve Müslim: Ebû Hurayra *radıye'llâhü anh*.

"Şübhesiz ki Allâh uyumaz. Uyumak da O'nun şânına yakışmaz. Mizânı O alçaltır, O yükseltir. Gece yapılan bir amel gündüz yapılacak olandan evvel, gündüz yapılan bir amel de gece yapılacak olandan evvel (melekler tarafından) O'nun izzet dergâhına yükseltilir. O'nun büründüğü perde ateştir. Eğer o perdeyi açmış olsaydı zatının büyüklüğü, ilminin ihâta ettiği bütün mahlûkları yakardı". Müslim: Ebû Müse'l-Eş'arî *radıye'llâhü anh*.

⁵² -Mümtehine, 1.

⁵³ -Bakara, 33.

⁵⁴ -A'lâ, 7.

Îmân'ın kalbdeki veri ve önemi

Yaratılışımızın ve yaşayışımızın aslı, esâsı ve hakîkati böyle olduğu için Allâhü Teâlâ'nın varlığına, birliğine, noksan sıfatlardan münezze olup kemâl sıfatları ile muttasıf olduğuna şeksiz şübhesiz inanıp **îmân etmek**, her şey'den önce, böyle engin, uçsuz-bucaksız bir kalbin bir fiili, onu ifâde eden lisânın bir sözüdür. Bu bakımdan bu husûsu ifâde eden bir hadîs-i şerîf'de şöyle buyurulmuştur: (الإِيمَانُ قَوْلٌ وَفِعْلٌ).
Îmân, fiil ve sözdür).⁵⁵

Buradaki **fiil**, ma'nevî kalbin bir fiili ve inanışı; **kavil** de inanılan bu fiilin dil ile ifâde edilmesi olarak tefsir edildiğinden Ehl-i sünnet ulemâ'sınca “**Îmân, kalb ile tasdik, dil ile ikrâr'dır**” diye ta'rîf edilmiştir.

İşte böyle bir îmâna sâhib olmamız için kalbimizi, her zaman ve her yerde **şirk**, **küfür** ve **Nifâk** virüslerinden korumamız lâzımdır. Çünkü, bir bilgisayara her hangi bir şekilde bir veyâ bir kaç virüs girdiği zaman, bütün bilgileri ve çalışmalarını bir anda alt-üst edip bozar ve işe yaramaz bir hâle getirirse, her hangi bir şekilde insanın îmânına musallat olan bir **şirk** veyâ **küfür** veyâ **nifâk** hâli de, o kimsenin **îmân** ve **tevhîd** esâslarını bir anda yok edip giderir.

Bu bakımdan bozulan bir bilgisayarı temizleyip yeniden bilgiler yüklemek gerektiği gibi, yok olan veyâ işe yaramaz bir hâle gelen **Îmân** ve **Tevhîd** esâslarını da yeniden tâzeleyip

⁵⁵ -Buhârî, Kitâbü'l-îmân, ss.10.

tevbe ve istiğfâr ederek şîrk, küfür ve nifâk virüslerinden temizlemek lâzımdır. Bunun için bir hadîs-i şerîf'de şöyle buyurulmuştur:

إِنَّ الْإِيمَانَ لِيُخْلَقَ فِي جَوْفِ أَحَدِكُمْ كَمَا يَخْلُقُ الثَّوْبَ فَاسْتَلُوا اللَّهَ
تَعَالَى أَنْ يُجَدِّدَ الْإِيمَانَ فِي قُلُوبِكُمْ.

إِنَّ لِلْقُلُوبِ صَدَاءً كَصَدَاءِ الْحَدِيدِ وَجَلَاؤُهَا الْإِسْتِغْفَارُ.

“*Îmân, sizin içinizde (kalblerinizde) elbisenin eskidiği gibi eskir (köhnelendiği gibi köhnelenir). Allâhü Teâlâ'dan onun tecdîdini (yenilenmesini) talep ediniz.*⁵⁶

“*Kalbler, demirin paslandığı gibi paslanır. Onun cilası, istiğfâr'dır, (اَسْتَغْفِرُ اللَّهَ :Estağfiru'llâh:Yâ Rabb, beni afv et, beni mağfîret et) demekdir*”.

Başka bir hadîs-i şerîf'de de şöyle buyurulmuştur:

إِنَّ لِلْقُلُوبِ صَدَاءً كَصَدَاءِ النَّحَاسِ فَاجْلُوهَا بِالْإِسْتِغْفَارِ.

“*Kalbler, bakırın paslandığı gibi paslanır. Onu, istiğfâr ile cilalayın (temizleyin)*”.⁵⁷

Bunun için tevbe ve istiğfârı her zaman ve her yerde çokca yapmak ve İslâm esâslarına olan inançlarımızı sık sık yenilemek, hiç olmazsa haftanın en mühim günlerinden biri olan cum'a akşamları bunu tekrar etmek güzel bir kulluk görevidir ki bunun en kısa bir şekli şöyledir:

⁵⁶ -Sahîhu'l-Câmi', Elbânî.

Feyzü'l-Kadir Şerhu'l-Câmi's-Sağîr. (Revâhu't-Taberânî fi'l-Kebîr ve'l-Hâkim fi'l-Müstedrek).

⁵⁷ -Ahmed bin Fahd fi İddeti'd-Dâi (عدة الداعي) احمد بن فهد في (عدة الداعي)

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الرَّحِيمَ الْكَرِيمَ الَّذِي لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَ اتُوبُ إِلَيْهِ.

"Estağfiru'llâh, estağfiru'llâh, estağfiru'llâh, El-Azîm, Er-
Rahîm, El-Kerîm, ellezî lâ ilâhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûme ve
etübü ileyh".⁵⁸

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ) وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَ رَسُولُهُ.

"Eşhedü en-lâ ilâhe illâ'llâh, (vahdehû lâ şerike leh), ve
eşhedü enne Muhammeden abdühû ve rasûlüh".⁵⁹

Bundan sonra da, duâ, istiğfâr ve tevbenin her türünü ifâde
eden **Seyyidü'l-istiğfâr** duâsı okunursa (*İstiğfârın en üstünü*
yapılırsa) daha iyi olur. Çünkü tevbe, bir kimsenin her hangi
bir günah işlemesi hâlinde, o kimsenin yüreğinin sızlaması,
yaptığına pişman olması, bundan sonra da bir daha o günahı
terk edip işlememeye azm etmesi, bu sûretle de kulluğunu
i'tiraf edip Allâhü Teâlânın rızâsını kazanmaya çalışması
demekdir.

Seyyidü'l-istiğfâr

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي ، وَأَنَا عَبْدُكَ ، وَأَنَا عَلَى
عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ ، أَبُوءُ

⁵⁸ -"Kendisinden başka ilâh bulunmayan, ebedî hayatla dâimâ diri olan, her şey'in varlığı kendisi ile kâim olup kâinâtı idâre eden, Azîm, Rahîm, Kerîm olan Allâh'dan mağfîret diler, günahlarıma tevbe ederim".

Ebû Dâvud, Vitir, 26. İbn-i Mes'ûd *radiye'llâhü anh*.

⁵⁹ -"Ben şahidlik ederim ki (*şübhesiz bilirim ve bildiririm ki*) Allâhü Teâlâ'dan başka hiçbir ilâh (*hiçbir tanrı, hiçbir ma'bûd*) yoktur. (*Yalnız O vardır ve birdir. Şeriki ve benzeri yoktur*). Yine ben şahidlik ederim ki (*şübhesiz bilirim ve bildiririm ki*) Hazreti Muhammed *aleyhi's-selâm* Allâhü Teâlâ'nın kulu ve rasûlüdür".

لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ ، وَأَبُوؤُ بَدَنِي فَأَعْفِرِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ .

"Allâhümme ente Rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdüke, ve ene alâ ahdike ve va'dike me'steda'tü, eüzü bike min şerri mâ sana'tü, ebüü leke bi-ni'metike aleyye, ve ebüü bi-zenbî fa'fîrlî, fe-innehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente".⁶⁰

Eğer, en güzel bir şekilde yaratılan ve halifelik vasfına namzet olan bir insan kalbi, böyle bir **tevbe** ve **istiğfara** gönül verib küfür, şirk, nifâk ve günah virüslerinden temizlenmezse; böyle engin bir îmân şehri, Allâh korkusunun ve Allâh sevgisinin güzellikleri ile doldurulmayıp küfür, şirk, nifâk ve günah pislikleri ile doldurulursa, o zaman da, o kimsenin afv ve mağfireti hiçbir zaman mümkün olmaz. Çünkü âyet-i kerîme'lerde şöyle buyurulmaktadır:

إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ .

“Şübhesiz, şirk, çok büyük bir zulümdür”.⁶¹

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ .

“Onların çoğu, Allâh'a şirk (ortak) koşmaksızın îmân etmez”.⁶²

وَمَا دَعَا الْكَاْفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ .

⁶⁰ -"Allâh'ım, Sen Rabb'imisin, senden başka tanrı yoktur, beni sen yaratdın, ben senin kulumum, gücüm yetdiği kadar ezelde sana verdiğim ahd ve va'd üzere sâbitim, işlediğim kusurların kötülüğünden sana sığınırım, Bana verdiğin ni'metleri i'tirâf ediyorum, günâhımı da i'tirâf ediyorum, günahlarımı mağfîret et, Çünkü günahları yalnız sen mağfîret edip bağışlarsın".

⁶¹ -Lukmân, 13.

⁶² -Yûsuf, 106.

"Kâfirlerin duâsı, heder olmakdan başka (bir değeri hâiz) değildir".⁶³

اِسْتَعْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ط اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ
اللّٰهُ لَهُمْ ط ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ ط وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفٰسِقِيْنَ. ع

"(Habîbim) onlar için (ister) istiğfâr et, (ister) istiğfâr etme. Onlar için yetmiş def'a istiğfâr etsen yine Allâh onları afv edecek değildir. Çünkü onlar Allâh'ı ve Rasûl'ünü inkâr ile kâfir olmuşlardır. Allâh ise (îmândan ve itâatden çıkmış) fâsiklar gürûhuna hidâyet etmez.(Onlar, ancak Cehennem ehlidir)".⁶⁴

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ج وَمَنْ
يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ افْتَرٰى اِثْمًا عَظِيْمًا.

"Muhakkak ki Allâhü Teâlâ, kendisine şirk (ortak, eş) koşulmasını aslâ mağfiret etmez (bağışlamaz). Bundan başkasını (şirkden başka olan günahları), dilediği kimseler için (kendisinde hayır gördüğü kimseler için) mağfiret eder (bağışlar). Kim Allâh'a şirk koşarsa, muhakkak ki o, çok büyük bir günah ile iftirâ' etmiş olur".⁶⁵

⁶³ -Mü'min (Gâfir), 50.

⁶⁴ -Tevbe, 80.

⁶⁵ -Nisâ' Süresi, âyet 48.

Îmân'ın kalbe ve insana huzur vermesi

Halîfelik şerefini kazanmak için **ma'nevî kalb** şehrini Allâh korkusu ve Allâh sevgisi ile doldurmaya çalışan hakikî îmân sâhibi Müttakî ve Muhlâs bir müslümân, îmân'ın gerektirdiği her şey'i *-canı pahasına da olsa-* sever ve yerine getirir. Küfrün, şirkin, nifâkın ve günâhın gizli ve açık her şeklinden kaçınır. Allâhü Teâlâ'nın ismi, emir ve nehiyleri anılınca da Allâh korkusundan kalbi titrer, tüyleri ürperir; ma'nâsını anlayınca da tüyleri yatıştır ve kalbi Allâh'ın zikrine ısınır. Bu suretle de Allâh korkusundan, Allâh sevgisinden, Allâh aşkından başka bir şey' bulunmayan o muazzam ma'nevî kalb şehrindeki îmânının güzellikleri, artıp kuvvetleşerek o kalbi ve o kalbin sâhibi insanı **sükûnete kavuşturup huzur buldurur** ki şu âyet-i kerîme'ler bunun en açık birer delîlidir.

وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ
وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ ط أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ. لا

"(Ezeldeki ahdinize, *-Evet, Rabb'imizsin, şahid olduk-* diyerek yapmış olduğunuz **Ahd-i Mîsâk**'daki **Fitrî -Aslî- îmân**'ınıza, sadâkat gösterip kesbî îmâna yöneldiğiniz için) **Allâh size îmânı sevdirdi. Onu kalblerinizde süsledi. Küfrü, fâsıklığı, isyânı size çirkin gösterdi. İşte rüşdünü bulanlar** (îmânında sâbit olup kurtuluşa erenler), **bunların ta kendileridir".⁶⁶**

⁶⁶ -Hucurât, 7.

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ط آلاَ بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ط

“**Bunlar, (Allâh'ın, gönüllerini kendisine çevirip doğru yola ilettiği kimseler), îmân edenler ve kalbleri (gönülleri) Allâh'ın zikri ile sükûnete kavuşanlardır. Haberiniz olsun ki kalbler, ancak Allâh'ın zikri ile (O'na kulluk ile) huzûr bulur”.**⁶⁷

اللَّهُ نَزَلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيًّا ف تَمْشَعُرُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ج ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ط ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ ط وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ .

“**Allâh, sözlerin en güzelini, birbirini destekleyen lâfızlar ve ma'nâlar olarak (âyet âyet, sûre sûre) bir kitâb hâlinde indirdi. Onu işitince Allâh'dan korkanların tüyleri ürperir. Anlayınca da tüyleri yatıştır ve kalbleri Allâh'ın zikrine ısınır. Bu bir hidâyet yoludur ki Allâh dilediğini ona ulaştırır (hidâyet verir). Allâh'ın şaşırttığı kimseye hiç bir kimse yol gösteremez”.**⁶⁸

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُ اللَّهِ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ج

“**Mü'minler ancak onlardır ki Allâh anıldığı zaman yürekleri titrer, karşılarında âyetleri okununca da (bu, onların), îmânlarını artırır. Onlar ancak Rabb'ine dayanıp güvenirlir”.**⁶⁹

⁶⁷ -Ra'd, 28.

⁶⁸ -Zümer, 23,

⁶⁹ -Enfâl, 2.

Bir gün bir kimse, Hasen-i Basrî *rahmetü'llâhi aleyh*'e “Sen mü'min misin?” diye sorar. O da “Eğer Allâhü Teâlâ'ya, meleklerle, kitaba, peygamberlere, âhiret gününe, cennete, nâra (*cehenneme*), ba'se, hisâba inanmayı soruyorsan ben onların hepsine

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ
وَالْمُتَّقِينَ الصَّلَاةَ وَمَا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

“Onlar (mü’minler) öyle kimseler ki, Allâh anıldığı zaman kalbleri titrer; başlarına gelene sabr ederler; namazı kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şey’lerden (Allâh için hayra) sarf ederler”.⁷⁰

Îmânın merkezi olan Ma’nevî Kalbimizi
küfür, şirk, nifak ve günah
virüslerinden temizlemek

Korkunun, sevginin ve ümidin tek merkezi olan Ma’nevî Kalbimizde Allâh korkusundan ve Allâh sevgisinden başka hiçbir şey’in barınmasına imkân vermemek için, ma’nevî kalbimize her hangi bir şekilde musallat olmak isteyen şirk, küfür, nifak ve günah virüslerini derhâl temizleyerek Yüce Rabb’imizin nazargâhı hâline getirip **Hâlifelik** vasfını kazanmaya çalışmak, en başta gelen görevlerimizdendir.

Çünkü her insanın ma’nevî kalbindeki **îmân** ve **tevhîd** inancına, gizli veyâ açık bir şekilde musallat olmak isteyen

---

İمَّا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا)
تَع : مُؤْمِنِينَ أَيْ أَنَّهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رِجْوَاهُمْ يَتَوَكَّلُونَ.
anıldığı zaman yürekleri titrer, karşılarında âyetleri okununca da (bu, onların),
îmânlarını artırır. Onlar ancak Rabb’ine dayanıp güvenirlir) âyet-i kerîme’inde ifâde buyurulan mü’minlerden olup olmadığını sül ediyorsan onu bilmem, onu ancak Allâhü Teâlâ bilir” cevabını vermiştir. Kitâbü Zübde-i İlm-i Hâl,ss.12. Abdü'l-Hamîd ibn-i Mustafâ.(Rûmî Hicrî 1305).

⁷⁰ -Hacc, 35.

şirk veyâ **küfür** veyâ **nifâk** hâli, o kimsenin **Îmân** ve **Tevhîd** esâslarını bir anda yok edip giderir.

Bu bakımdan bozulan bir bilgisayarı temizleyip yeniden bilgiler yüklemek gerektiği gibi, yok olan veyâ işe yaramaz bir hâle gelen **Îmân** ve **Tevhîd** esâslarını da yeniden tâzeleyip tevbe ve istiğfâr ederek şirk, küfür, nifâk ve günah virüslerinden temizlemek lâzımdır.

Bunun için îmân ve tevhîd inançlarımızı korumanın en başta gelen şartı, bizi Cehennem'in Esfel-i sâfilîn'ine kadar götürecek olan **nefsimizin arzularını**, kara sinek gibi her önümüze gelen şey'in üzerine konarak yerine getirmek ve ondan istifâde ederek Ma'nevî Kalb şehrimizi pis ve zararlı şey'ler ile doldurmak yerine; bal arısı gibi olup en faydalı şey'lerin peşinde koşarak faydalı ve temiz şeylerin üzerine konup *-her cihetden hem temiz, hem faydalı, hem de şifâ'lı olan bal gibi-* îmân ve tevhîd esâsları ile doldurmak, ancak ve ancak **Müttakî** ve **Muhlâs** bir kul olmaya çalışan insanların en yüce bir vasfıdır ki işte böyle insanlar, **Halîfelik** vasfını kazanmaya lâayık olan insanlardır.

Bunun içindir ki son nefesimize kadar îmân ve tevhîd esâslarına inanıp onu şirk, küfür, nifâk ve günah virüslerinden korumaya çalışmak, dünyâda ve âhîretde şerefimizi ve değerimizi yücelten en yüksek vasfıdır.

Çünkü, nefsî arzularımızı, îmân ve tevhîd esâsları dairesinde yerine getirmek, yaratılış amacımızın ve imtihan-ı ilâhî'nin bir gereğidir ki bu vasfı kazanmadıkça Allâhü Teâlâ'nın râzı olacağı bir kul olarak **Halîfe**'lik vasfını kazanmamız mümkün değildir.

Bunun içindir ki Allâhü Teâlâ, yukarıda zikri geçen Tîn sûre-i celîlesinde ifâde buyurulan, “**Tîn, Zeytûn, Sînîn dağı ve bu Emîn şehir** (Haram-ı şerîf veyâ îmânın merkezi olan kalb şehri) **hakki için yemîn ederim ki biz, insani**, (halifelîge lâıyk olabilmesi için) **Ahsen-i takvîm üzere** (en güzel bir sûretde) **yaratdık**” ifâdesinden sonra;

“**Sonra da O'nu**, (halifelîge lâıyk olup olmadığını denemek için) **aşâğıların aşâğısı olan Eşfel-i sâfilîn'e redd etdik**. (Cehennem'in en alt tabakalarına kadar götüren şehevî arzûlarına, hevâ ve hevesine düşkün bir “nefis” ile berâber kıldık ve onun arzûlarına meyyâl bir hâle çevirdik). **Ancak îmân edip güzel güzel amel ve hareketlerde bulunan** (Müttakî) **kimseler**, (halifelîge lâıyk olup) **bundan müstesnâdır. Onlar için bitmez, tükenmez** (başa kakılmaz) **mükâfât vardır**”

buyurmakda, bu suretle de sahih ve makbul bir îmânın gereği olarak insani yücelten insanlık ve halifelik vasfı ile, bu vasfı yok eden ve aşâğıların aşâğısı olan Cehennem'in Eşfel-i sâfilîn'ine kadar götüren “nefsin” durumunu, en açık bir şekilde belirtmektedir.

İnsan ile nefis
veyâ akıl ile şehvet
arasındaki münâsebet

وَالَّذِينَ وَالرَّيْتُونَ. لَا وَطُورِ سِينِينَ. لَا وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ. لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ
فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ. ط

“**Tîn, Zeytûn, Sînîn dağı ve bu Emîn şehir** (Haram-ı şerîf veyâ îmânın merkezi olan kalb) **hakki için yemîn ederim ki biz, insanı,** (halifelîge lâıyk olabilmesi için) **Ahsen-i takvîm üzere** (en güzel bir sûretde) **yaratdık**”.⁷¹

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

“**And olsun ki biz Âdem oğullarını üstün bir izzet ve şerefe mazhar kıldık**”.⁷²

Âyet-i kerîme'lerine göre Cenâb-ı Hakk, **halife** olarak vasıflandırdığı **insanı**, yaratdıklarının hepsinden üstün kılmış ve İblîs'den başka her şey'i onun hizmetine âmâde kılmışdır. Bunun için Allâhü Teâlâ katında **Mü'min**, meleklerden şereflidir. Çünkü meleklerde şehvetsiz akıl, hayvanlarda akılsız şehvet, insanlarda ise hem akıl, hem şehvet vardır. Bunun için kimin akli şehvetine gâlib olursa o, meleklerden mükerremdir; kimin de şehveti aklına galebe ederse o, yalnız meleklerden değil, hayvanlardan da aşığı olup Esfel-i sâfilîn ehliendir.

Bunun için, **İnsan** ile **nefis** veyâ **akıl** ile **şehvet** arasındaki münâsebeti, **Sultan Bâyezîd Velî** *kaddese'llâhü sırrahu* zamanındaki Osmanlı Şeyhü'l-İslâm'ının, “**İnsân-ı kâmil, bu nefis ile muazzezdir. Nefis, vücûd-i insânînin bir rûknüdür. Bunu teşhiz ve tekfîn ile defn etmek gerekdir**” şeklindeki fetvâsı, daha iyi anlamamıza yardımcı olur.

Bu bakımdan, “**Biz, insanı,** (halifelîge lâıyk olabilmesi için) **Ahsen-i takvîm üzere** (en güzel bir sûretde) **yaratdık**” âyet-i kerîme'sinde ifâde buyurulan “**İnsan**” ile;

⁷¹ -Tîn,1-5.

⁷² -İsrâ', 70.

“**O'nu**, (halifelîğe lâıık olup olmadığını denemek için) **aşağuların aşağısı olan Eşfel-i sâfilîn'e redd ettik** (Cehennem'in en alt tabakalarına kadar götüren şehevî arzûlarına, hevâ ve hevesine düşkün bir **nefis** ile berâber kıldık ve onun arzûlarına meyyâl bir hâle çevirdik), **Ancak îmân edip güzel güzel amel ve hareketlerde bulunan** (Müttakî) **kimseler**, (halifelîğe lâıık olup) **bundan müstesnadır**” âyet-i kerîme'sinde ifâde buyurulan “**Nefis**” arasındaki münâsebeti,

Evliyâ Çelebi seyâhatnâmesi'ndeki şu kıssa, daha açık bir şekilde ifâde eder:

“Fâtih Sultan Mehmed'in oğlu **Sultan Bâyezîd Veli**, Orhan Ğâzi ve Sultan Mustafa gibi hâl sâhibi bir pâdişâh idi. Merkadini bir hasta ziyâret etse şifâ bulur. Bir çok menâkıbı vardır ki onlardan birisi şöyledir:

Zamân-ı saltanatlarında vefatından yedi sene evvele kadar **zî-rûh (canlı)** eti yememişlerdir. Bir gün gönlü paça istedi. Nefsi son derece bu arzuyu zorladı. Kendisi ise cihâd-i ekber edip paça yememişdi. Nihâyet bir sahan sirkeli ve sarımsaklı paça getirterek nefisine hitâben “**Ey nefis, işte murâdın üzere paça geldi; istersen çık ye**” deyince, ağzından gelinciğe benzer iki gözü kör bir mahlûk çıkıp sahanın kenarına geçerek **Kelb-i akur** (*kudurmuş köpek*) gibi paça suyunu içmeğe başladı. Karnını doyarduktan sonra Bayezîd Veli'nin hırkasına koşarak ağzından içeri girmek isteyince elinin tersi ile çarpıp yere düşürdü.

Mahlûk yerde tortop yatarken “**şunu vurun**” diye çağırđı. Mâsadcı başı gedinde bulunan hizmetçi gençlerden birisi yetişip ayağını basıp öldürdü. Böyle bir durum karşısında nasıl hareket etmek lâzım geldiği konusu, o vaktin şeyhü'l-

İslâm'ına sorulunca “**İnsân-ı kâmil bu nefis ile muazzezdir. Nefis, vücûd-i insânînin bir rüknüdür. Bunu teşhiz ve tekfin ile defn etmek gerekdir**” diye fetvâ vermesi üzerine, kefenlenip kalabalık bir cemâat ile namazı kılınıp Kubbe-i Bâyezîd kurbundaki küçük bir kabre defn eylediler.

Bunun için avam arasında “**Sultan Beyâzîd, iki kere öldü ve iki kere namazı kıldı**” derler.⁷³

İşte, böyle bir hâdise de, **insan** ile **insan nefsi** arasındaki münâsebeti, (*akıl ile şehvet arasındaki ilgiyi*) açık bir şekilde ifâde edip ortaya koymaktadır ki imtihân-ı ilâhî'nin amacı da, bu **nefsi**,

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ.

“**Ben cinleri de, insanları da** (başka bir hikmetle değil) **ancak bana kulluk etsinler**, (benim varlığımı ve birliğimi bilsinler, beni noksan sıfatlardan münezzehten kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak bana kulluk etsinler), **diye yarattım**”.⁷⁴

âyet-i kerîme'sinin ışığı altında, Allâhü Teâlâ'nın emir ve nehiyleri doğrultusunda, terbiye edip olgunlaştırarak Yüce Rabb'inin rızâsını kazanıp halîfelik şerefine lâyık olmaya hazırlamaktır. Bunun için, (**Bu kitâb, Takvâ sâhibi Müttakî'ler için doğru yolun -mutlu yaşam yollarının- ta kendisidir**) buyurulmuştur. Yüce Rabb'imiz, bizleri ve îmân sâhibi Mü'min kardeşlerimizi de böyle bir şerefi kazanıp ona lâyık olmaya çalışan kullarından eylesin. Âmîn.

⁷³ -Evliyâ Çelebi Seyâhatnâmesi, C.1. ss.338-339.

⁷⁴ -Zâriyât, 56.

Müttakî ve Muhlâs kullar için
doğru yolun ta kendisi olan Kur'ân-ı Kerîme
ve Tîn Sûresi'nde ifâde buyurulan hakîkatlere
inanananların hâli

Takvâ sâhibi Müttakî ve Muhlâs kullar için doğru yolun, dünyevî ve uhrevî mutlu yaşam yollarının ta kendisi olan Kur'ân-ı Kerîm'in **Tîn Sûresi**'nde ifâde buyurulan hakîkatlere şeksiz şübhesiz inanıp **Ma'nevî Kalbinde Allâh korkusu**'ndan, **Allâh sevgisi**'nden, **Allâh muhabbeti**'nden başka hiçbir şey'e yer vermeyen ihlâs sâhibi samîmî Müslüman'lar, inandıkları bu hakîkatler karşısında hiçbir şey'e değer verip onları ön safâ geçirmezler. Her ne pahasına olursa olsun Rabb'lerinin rızasından, afvinden, mağîfretinden, rahmetinden, rızâsından başka bir şey' düşünmezler. Bunun için de **Allâh** yolunda, (*i'lâ-i kelimetü'llâh: İslâm Dîni'ni ve Tevhîd akîdesi'ni şânına lââyık bir şekilde yüceltip yayma yolunda*), hiçbir fedâkarlıktan kaçınmazlar. Bunun neticesi olarak da, şu âyet-i kerîme'lerde ifâde buyurulan müjdelere nâil olurlar:

وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ.

“Allâhü Teâlâ, kimi dilerse onu, (kendisinde hayır gördüğü kimseleri) **doğru yola iletir**”.⁷⁵

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ.

“De ki: **Hamd olsun Allâh'a ve selâm olsun O'nun beğenip seçtiği** (kendisinde hayır görüp doğru yola iletlediği) **kullarına**”.⁷⁶

⁷⁵ -Bakara, 213.

⁷⁶ -Neml, 59.

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ
الْإِسْلَامَ دِينًا.

"Bu gün sizin dîninizi kemâle erdirdim, üzerinizdeki ni'metimi tamamladım ve size dîn olarak İslâm'ı beğenip seçtim, ondan (ve onun îcâblarını yerine getirenlerden) râzı oldum".⁷⁷

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ.

"Allâh onlardan, (o Müttakî ve Muhlâs kullarından) râzı olmuştur, onlar da O'ndan (Allâh'dan) râzı olmuştur ki işte en büyük kurtuluş ve seâdet budur".⁷⁸

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ.

"Allâh bunlardan (bu Müttakî ve Muhlâs kullarından) hoşnûd olmuştur. Bunlar da O'ndan hoşnûd olmuşlardır. İşte bu (seâdet), Rabb'in (in azâbın) dan korkanlara mahsûstur".⁷⁹

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۖ اِرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ۖ فَادْخُلِي
فِي عِبَادِي ۗ وَادْخُلِي جَنَّاتِي.

"Ey itminâne ermiş (emîn ve mutmain olmuş) rûh".

"dön Rabb'ine, sen O'ndan râzı, O senden râzı olarak".

"Haydi gir (ahdinde durub kesbî îmâna sâhib olan) kullarımın içine".

"Gir cennetime".⁸⁰

⁷⁷ -Mâide, 3.

⁷⁸ -Mâide, 119. Tevbe, 100. Mûcâdile, 22.

⁷⁹ -Beyyine, 8.

⁸⁰ -Fecr, 27-28-29-30.

İşte bu hakikatleri belirtmek üzere **Tîn Sûre-i şerîf**'inin sonunda bu vasıflar dile getirilerek şöyle buyurulmuştur:

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ. ط أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ.

“**O hâlde** (Sen bu hakikatlere inandıktan sonra) **sana dîni** (bu hakikatleri) **ne tekzîb etdirebilir? Allâh, hâkimlerin hâkimi değil midir?**”⁸¹

Veyâ, “**Ey insan**, (o güzel sûretin, gençliğin ve çok ihtiyarlığın beyanından sonra) **sana** (ba's ve) **cezâ'yı hangi şey' yalan saydıra bilir? Allâh, hâkimlerin hâkimi değil midir?**”⁸² “(Evet, kâdirdir. Ben de buna şahidlik edenlerdenim)”.

Bunun için, elbetde ki Allâhü Teâlâ, kendisine inanan kulları ile kendisine inanmayan kullarını birbirinden ayırd edecek ve haklarındaki hükmünü en âdil bir şekilde verecek; bundan sonra da kendisinin varlığına, birliğine, noksan sıfatlardan münezze olup kemâl sıfatları ile muttasıf bulunduğu inanan **Müttakî ve Muhlâs kullarını** altlarında ırmaklar akan Cennet'lere, inanmayan veyâ emir ve nehiylerini yerine getirmeyen **âsî kullarını** da ateş diyârı olan Cehennem'e sevk edecektir. Bunun için,

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى

“(Dünyâda ve âhîretde) **Selâm** (ve selâmet), **Hakk'a ve doğruya tâbi' olanlardır**”⁸³ buyurulmuştur.

⁸¹ -Tîn, 7-8.

Bir hadîs-i şerîf'de şöyle buyurulmuştur:

“Kim bu Sûre'yi sonuna kadar okursa, (بَلَى وَأَنَا ذَٰلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ) **Belâ ve ene zâlike**

mine's-şâhidîn: Evet kâdirdir. Ben de buna şahidlik edenlerdenim- desin”.

⁸² -Tîn, 7-8. (Mukâtil). Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm, C.3. ss.1175. H.B.Çantay.

⁸³ -Tâ-Ha, 7.

Müttakî kulların vasıfları

Kur'ân-ı Kerîm'in kendilerini doğru yola ilettiği **Müttakî** ve **Muhlâs kullar** hakkındaki şu âyet-i kerîme'ler, halifelik vasfına namzet olan insan oğlunun ulaşabileceği en yüksek bir derecedir ki haklarında şöyle buyurulmaktadır:

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ط .
ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ ط وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا ع .

“Kim Allâh'a ve peygambere itâat ederse işte onlar, Allâh'ın, kendilerine ni'metler verdiği peygamberler, siddîklar, şehîdler ve sâlihler (iyi adamlar) ile berâberdirler. Onlar ne iyi arkadaşlardır”.

“Bu, Allâh'dan bir lütuf ve mâyetdir. Her şey'i hakkıyla bilici olarak Allâh yeter”.⁸⁴

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ .

“Allâh bunlardan, (bu Müttakî ve Muhlâs kullarından) hoşnûd olmuştur. Bunlar da O'ndan (Allâh'dan) hoşnûd olmuşlardır. İşte bu (seâdet), Rabb'in (in azâbın) dan korkanlara mahsûstur”.⁸⁵

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ .

“Allâh onlardan, (o Müttakî ve Muhlâs kullarından) râzı olmuştur, onlar da O'ndan (Allâh'dan) râzı olmuştur ki işte en büyük kurtuluş ve seâdet budur”.⁸⁶

⁸⁴ -Nisâ', 69.

⁸⁵ -Beyine, 8.

⁸⁶ -Mâide, 119. Tevbe, 100. Mücâdile, 22.

Meselâ, Medîne-i Münevvere'de, Evs kabîlesi reisi olan ve Allâhü Teâlâ ile Kur'ân ve Rasûlü Hazreti Muhammed *sallâ'llâhü aleyhi ve sellem* yolunda yaptığı hizmetler ile Ensâr-ı Kirâm'ın en efdali bulunan **Sa'd ibn-i Muâz radiye'llâhü anh**, Müttakî ve Muhlâs bir Müslümân idi. Handek muhârebese'nde kolundan aldığı bir yara neticesinde şehîd olduğu zaman Rasûlü'llâh *sallâ'llâhü aleyhi ve sellem*, O'nun hakkında, "**Sa'd ibn-i Muâz'ın ölümüne, Arş-ı Rahmân titredi**" buyurmuşdur ki böyle güzel ve mutlu bir müjde, ancak ve ancak Allâhü Teâlâ'nın Müttakî ve Muhlâs kullarına mahsûsdur.

Âsî kulların vasıfları

Mûsâ *aleyhi's-selâm*'ın da'vetine icâbet etmeyen Fir'avn ve askerleri, Mûsâ *aleyhi's-selâm*'ı ve ashâbını öldürmek için peşine düşdü. Mûsâ *aleyhi's-selâm* da, Cenâb-ı Hakk'ın emri ile asâsını denize vurunca deniz, dağ gibi iki denize ayrılıp tozlu bir yol hâline geldi. Bu suretle Mûsâ *aleyhi's-selâm* ve ashâbı, kızıl denizi geçip kurtulduktan sonra kızıl denizin tekrar birleşmesi netîcesinde Fir'avn ve askerleri boğmaya başlayınca, "**İnandık, îmân etdik. Gerçekden İsrâil Oğullar'ının îmân ettiğiinden başka tanrı yokmuş. Biz de Müslümân'lardanız**" dedilerse de bu inançları onlara bir fayda vermedi. Boğulup öldükleri zaman da, zevk-ü safâ ile yaşadıkları yerlerde, bağlardan, pınarlardan, ekinlerden, ihtişamlı güzel konaklardan ve içinde yaşadıkları ihtişamlı hallerden bir çok şey'ler bırakmışlardı. Fakat onların bu perişan hallerine, ne geride bıraktıkları bu ihtişamlı saraylar, bağlar, bahçeler, mallar, mülkler; ne göklerde bulunanlar; ne

de yerde bulunanlar, üzülop ağlamadı. Çünkü bunlar, yer yüzünde sâlih bir amel yapmamışlardı ki yerde bulunanlar ağlasın; ne sâlih bir amelleri, ne de hoş bir sözleri, semâya çıkmamışdı ki semâ'da bulunanlar ağlasın.

Bu bakımdan şu âyet-i kerime, bu şekilde, Allâhü Teâlâ'ya karşı nankörlük yaparak birer **âsî kul** olan insanların bu perişan hâllerinin ap-açık bir delilidir

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ.

“Ne gök, ne yer, onların üstüne ağlamadı. Onlara (aman ve) mühlet de verilmedi”.⁸⁷

Enes ibn-i Mâlik *radıye'llâhü anh'*ın rivâyet etdiği bir Hadîs-i şerîf'de, bu hâdiseye işâretle, Rasülü'llâh *sallâ'llâhü aleyhi ve sellem* şöyle buyurduktan sonra bu âyet-i kerîme'yi okumuşdur:

*“Hiçbir kul yokdur ki semâda ona iki kapı olmasın. Bir kapıdan rızkı çıkar, bir kapıdan ameli girer. O öldüğü zaman o kapılar kapanır ve ona ağlarlar”.*⁸⁸

*“Her Mü'min'in mutlak iki kapısı vardır. Bir kapısından onun ameli yükselib çıkar; öbür kapısından da rızkı iner. Artık ölünce bu iki kapı ona ağlar”.*⁸⁹

İşte, Fir'avn ve askerleri ve onlar gibi olanlar, yer yüzünde sâlih bir amel yapmamışlardı ki yerde bulunanlar ağlasın; ne sâlih bir amelleri, ne de hoş bir sözleri, semâya çıkmamışdı ki semâ'da bulunanlar ağlasın. Bunun için Fir'avn ve askerleri ve onlar gibi olanlar hakkında, Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulmuşdur:

⁸⁷ -Duhân, 29.

⁸⁸ -Hak Dîni Kur'ân Dili Türkçe Tefsîr,C,6.ss.4299. Elmalılı M.Hamdi Yazır.

⁸⁹ -Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm,C,3,ss.885. Hasan BasriÇantay.

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغِيًّا وَعَدْوًا ط حَتَّىٰ
إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَرْقُ لَا قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ
وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ.

الْقَسْرَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ.
فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَقَكَ آيَةً ط وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
عَنِ آيَاتِنَا لَعَافِلُونَ.

“Biz, İsrâil Oğulları'nı denizden (selâmetle) geçirdik. Ama Fir'avn ve askerleri, zulm etmek ve saldırmak üzere arkalarından yetişdi. Nihâyet su onu boğmaya başlayınca (şöyle) dedi: *-İnandım, îmân etdim. Gerçekden İsrâil Oğullar'ının îmân ettiğiinden başka tanrı yokmuş. Ben de Müslümân'lardanım-*”.

“Şimdi mi (îmân ediyorsun?). Halbuki sen bundan evvel (ömrün boyunca) isyân etmiş ve dâimâ fesadlılardan (sapıklardan ve saptırıcılardan) olmuş idin”.

“Biz de bu gün seni (cansız bir) beden olarak (herkesin tanıyabileceği çıplak, miskin, zelîl ve perîşan bir şekilde deniz sâhilinde, karada yüksek bir yere) atacağız ki arkandan geleceklere bir ibret olsun. (Bununla berâber) insanlardan bir çoğu, bizim âyetlerimizden cidden gâfildirler”.⁹⁰

⁹⁰ -Yûnus Sûresi, âyet 90-91-92.

Bak: Hulâsâtü'l-Beyân fî Tefsîri'l-Kur'ân. C.6.ss.2256-2260. Mehmed Vehbi.

Son zamanlarda İngiliz araştırmacıları tarafından Kızıldeniz sâhillerindeki Cebele mevkiinde bulunup Londra'ya götürülen ve meşhur British Müzes'inin Mummyalar bölümünde, cam bir mekân içerisinde, çıplak olarak, bütün bedeni ile secde hâlinde teşhir edilen cesedi, eğer bu Fir'avn'in cesedi ise, hâdisiye, bu âyet-i kerîmede ifâde buyurulan vasıflara uygundur. Çünkü âyet-i kerîme'de, Fir'avn'in bedeninin

Bunun için de Fir'avn ve askerlerinin bu şekildeki ölüşlerine, *-âyet-i kerîme'de ifâde buyurulduğu gibi-* ne yerdekiler ağladı, ne de göktekiler ağladı.

✱

İşte, **Müttakî** ve **Âsî** kulların ibret alınacak birbirine zıt vasıfları böyledir ki bu hususlara işâretle, Cenâb-ı Hakk, **Müttakî** ve **Mühlâs** kulları için bir hidâyet rehberi olan; şirk, küfr ve nifâk içinde yaşamayı tercih eden **âsî** kulları için de bir uyarıcı olan, Kur'ân-ı Kerîm'inde, şöyle buyurmaktadır:

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ.

“Allâh'dan korkun ve şunu da iyi bilin ki Allâh, cezâsı cidden çetin olandır”.⁹¹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ هُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ.

“Allâh'ın âyet'lerine küfr edenler, (Allâh'ın âyet'lerini tanımayanlar) için pek çetin bir azâb vardır. Allâh, cezâ'da amansız bir gâlib-i mutlakdır, (güçlüdür, intikâm sâhibidir)”.⁹²

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ.

“(Şunu da iyi) bilin ki Şübhesiz Allâh, Ğafûr ve Halîm'dir, (çok bağışlayıcıdır ve cezâda acele edici değildir)”.⁹³

فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ

“(Şunu da iyi) bilin ki şübhesiz Allâh, Ğafûr ve Rahîm'dir (çok bağışlayıcı ve çok esirgeyicidir)”.⁹⁴

-kiyâmete kadar bir ibret olmak üzere herkesin tanıyacağı bir şekilde- denizden dışarı atıldığı beyân edilip ifâde buyurulmuştur.

⁹¹ -Bakara, 196.

⁹² -Âl-i İmrân, 4.

⁹³ -Bakara, 235.

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا

“(Şu halde) ne kadar gücünüz yetiyorsa okadar **Allâh’dan korkun** (Rabb’inizin sözünü) **dinleyin ve O’na itâat edin**”.⁹⁵ Çünkü,

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ.

“**Ben cinleri de, insanları da** (başka bir hikmetle değil) **ancak bana kulluk etsinler**, (benim varlığımı ve birliğimi bilsinler, beni noksan sıfatlardan münezzehe kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak bana kulluk etsinler), **diye yaratdım**”.⁹⁶

Âsî kulların hallerini bildiren

âyet-i kerîme’lerden ba’zıları

وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ.

“(Allâhü Teâlâ’nın sizleri imtihân etmek için koymuş olduğu) **Bu** (hükümler), **Allâh’ın** (ta’yîn ettiği) **hadlerdir**, (sınırlardır). (Bunları kabul etmeyen) **kâfirler için elem verici bir azâb vardır**”.⁹⁷

وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ۗ

“**Bunlar**, (bu hükümler), **Allâh’ın hudududur**, (Allâh’ın sizleri imtihân etmek için koymuş olduğu sınırlardır). **Kim Allâh’ın hududunu** (sınırlarını, çiğneyib) **aşarsa muhakkak ki kendisine yazık etmiş olur**”.⁹⁸

⁹⁴ -Mâide, 34.

⁹⁵ -Teğâbün, 16.

⁹⁶ -Zâriyât, 56.

⁹⁷ -Mücâdile, 4.

⁹⁸ -Talâk, 1.

وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ.

“Bunlar, (bu hükümler), bilen ve anlayan bir toplum için Allâh'ın açıkladığı sınırlardır”.⁹⁹

وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ.

“Bunlar, (bu hükümler), Allâh'ın (sizleri imtihan etmek için tanıdığı olduğu) sınırlardır. Onları (çiğneyip) geçmeyin. Kim Allâh'ın sınırlarını aşarsa, İşte o gibiler zâlimlerin ta kendileridir”.¹⁰⁰

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۗ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا ۗ لَا أَحَاطَ بِهَا مِنْ سُرَادِقُهَا ط وَإِنْ يَسْتَعِثُوا يُعَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ط بِئْسَ الشَّرَابُ ط وَسَاءَتْ مُرْتَقَقًا.

“(Habîbim) de ki: Hakk olan şey’ (Kur’ân-ı Kerîm) Rabb’iniz tarafından gelen bir hakk’dır (gerçekleri bildiren bir Kitâb’dır). Artık dileyen kimse îmân etsin, (O’nun emir ve nehiy’lerini hakkıyla yerine getirsin ve O’nun ahlâkı ile ahlâklansın). Dileyen kimse de îmân etmesin, (küfür ve şirk yolunu tercih ederek O’nu kabullenmesin ve gösterdiği yoldan gitmesin). Biz de (küfür ve şirk yolunu tercih ederek ve ni’metlerimize nankörlük yaparak nefesine zulm eden) zâlimlere öyle bir ateş hazırladık ki (o ateşin) etrafını saran duvarları, kendilerini çepçevre kuşatacaktır. Onlar (orada, susuzluktan) feryâd ettikçe ve yardım istedikçe (kaynamış ve) kalın bir mâyi’a (zeytin yağı tortusuna) benzeyen ve yüzleri yakıp kavuran bir su ile imdâd olunacaklardır. O,

⁹⁹ -Bakara230.

¹⁰⁰ -Bakara, 229.

ne fenâ içecektir. (Ve o ateş) ne kötü bir dayanaktır, (ne kötü yaşanılacak bir yerdir)”.¹⁰¹

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ج فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ
وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى ق لَا انْفِصَامَ لَهَا ط وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ.

“Dinde zorlama yoktur. Hakikat (şudur ki) îmân ile küfür, ap-açık meydana çıkmıştır. Artık kim şeytanı (ve insanları Allâh’ın dîni’nden uzaklaştırmaya çalışan tâgutları) tanımayıb da Allâh’a îmân ederse o, muhakkak ki İslâm’a yapışmıştır. Allâh (her şey’i) hakkıyla işitici, (her şey’i) kemâliyle bilicidir”.¹⁰²

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ ط إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ.

“Allâh’ın esirgediği (müttakî ve Muhlâs) kimseler böyle değil. Çünkü O, bi’z-zât kâfirlerden intikâm almaya hakkıyla kâdirdir, (Mütakî ve Muhlâs kulları hakkında ise) Rahîm’dir (çok esirgeyicidir)”.¹⁰³

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ هُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ.

“Allâh’ın âyet’lerine küfr edenler, (Allâh’ın âyet’lerini tanımayanlar) için pek çetin bir azâb vardır. Allâh, cezâ’da amansız bir gâlib-i mutlakdır, (güçlüdür, intikâm sâhibidir)”.¹⁰⁴

Bunun için,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

¹⁰¹ -Kehf Süresi, âyet 29.

¹⁰² -Bakara, 256.

¹⁰³ -Duhân, 42.

¹⁰⁴ -Al-i İmrân, 4.

“Ey îmân edenler, benim de düşmanım, sizin de düşmanınız (olanlar) ı dostlar edinmeyin”.¹⁰⁵

إِنْ يَتَفَقَّوْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءَ وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُمْ
بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ. ط

“Eğer onlar size bir tırnak tuttururlarsa, (sizi ele geçirir size istediklerini yaptırırlarsa, iki yüzlü sahte dostlukları size bir fayda vermeyip) hepinizin düşmanları olacaklar ve ellerini, dillerini kötülükle size uzatacaklardır. (Zâten) onlar (ah bir dîninizden dönüp) kâfir olsanız (diye) temenni edib durmaktadırlar”.¹⁰⁶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ ۚ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ.

“Ey îmân edenler, Yahûdî'leri de, Nasrânî'leri de kendinize yâr (ve üstünüze hâkim) tutmayın (kendinizden üstün görmeyin). Onlar (ancak) birbirinin yârânidirler. İçinizden kim onları dost (ve hâkim) edinirse, o da onlardandır. Şübhesiz Allâh, o zâlimler gürâhuna muvaffakiyyet vermez”.¹⁰⁷

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودَ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ إِنَّ
هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ لَا مَالِكَ مِنَ اللَّهِ مِنَ الْوَلِيِّ وَلَا نَصِيرٍ.

¹⁰⁵ -Mümtehine, 1.

¹⁰⁶ -Mümtehine, 2.

¹⁰⁷ -Mâide Süresi, âyet 51.

“Ne Yahûdî'ler, ne Hristiyan'lar -sen onların dînine (milletine) uyuncaya kadar- aslâ senden hoşnûd olmaz (lar).
De ki: -Allâh'ın hidâyet (yolu olan İslâm yok mu? İşte) doğru yolun ta kendisi odur-. Eğer (vahy ile) sana gelen (bunca) ilimden sonra (bi'l-farz) onların hevâ (ve heves) lerine uyacak olursan, and olsun, Allâh'dan (başka seni koruyacak) ne hakîkî bir dost, ne de hakîkî bir yardımcı yokdur”.¹⁰⁸

Müttakî ve Muhlâs kulların mutluluğu
ve Cennet'deki zevk-ü safâları,
günahkârların Cehennem'e
sevklere ve mutsuzluğu

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ. ۚ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ
عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِفُونَ. هُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَهُمْ مَا يَدْعُونَ. ۚ سَلَامٌ قَوْلًا
مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ. وَامْتَأَزُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ.

“Bu gün (âhîretde) Cennet'likler, ni'metler içinde zevk-ü safâ sürerler”.

“Kendileri ve eşleri, gölgeler altında tahtlara kurulurlar”.

“Orada her çeşit meyve onlar içindir. Her arzûları (eksiksiz) yerine getirilir”.

“Rahîm (bağışlayıcı) bir Rabb olan Allâh'dan da onlara bir selâm vardır”.

¹⁰⁸ -Bakara, 120.

“Ey günahkârlar, (Ey dünyâda iken îmândan mahrum kalan kâfirler), **bu gün siz ayrılın bir tarafa**, (yalnız olarak Cehennem'deki yerinize. Artık sizin Mü'min'ler ile berâber bulunmaya hakkınız yoktur).”¹⁰⁹

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ط أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ. ط إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ. ط جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ط رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ط ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ.

“Hakikat şudur ki ister kitablardan olsun ister müşriklerden olsun o küfr edenler Cehennem ateşindedirler, onun içinde ebedî olarak kalıcıdır. (Çünkü) onlar, (kendi amelleri sebebi ile) yaratılanların en kötüsüdürler”.

“Îmân edib de güzel güzel amel (ve hareket) de bulunanlar ise, şübhe yok ki bunlar da (kendi amelleri sebebi ile) yaratılanların en hayırlısıdır”.

“Onların Rabb'leri katındaki mükâfatları, altlarından ırmaklar akan ve içinde ebedî olarak kalacakları Adn Cennetleri'dir. Allâh, (tâatleri sebebi ile) bunlardan hoşnûd olmuştur. Bunlar da O'ndan (Allâh'dan) hoşnûd olmuşlardır. İşte bu (mutluluk), Rabb'inden, (Rabb'inin azâbından) korkanlara mahsûstur”¹¹⁰

¹⁰⁹ -Yâsîn, 55-56-57-58-59.

¹¹⁰ -Beyyine, 6-7-8.

K ü ç ü k b i r y a k a r ı Ő

Yâ Rabb,

Geri geri çekilip sinen; büzülüp büzülüp sinen; sinip sinip aldatan; hakk yoldan döndürüp fenâlıĝa sürüklemek için döne döne vesvese vermek âdeti olan; gizli fısıltı ile, gizli sesle, yaldızcı sözlerle vesvese vermek san'atı olan; Senin ismin anılınca kaçan; fırsat bulunca da tekrar musallat olmak âdeti olan; Sana âsî, insanlara merhametsiz, o dönek, o sinsî, küfür, Şirk ve nifâk kaynaĝı **cin ve insan** Őeytanlarının Őerrinden, bizleri kuru.

Küfrün, Şirkin ve nifâkın her çeŐidinden sakınarak **Tevhîd**'in Őartlarını noksansız yerine getirmeye çalışan, bu sûretle de nefsinî tezkiye edip tertemiz yapan, korkduklarından emîn, umduklarına nâil olan Mü'min, Muhlâs ve Müttakî kullarından eyle.

Kalblerimizi Senin sevgin ve Senin azâbının korkusu ile doldur. **Kelime-i Tevhîd**'in bütün özelliklerini kalbimize yerleŐdir ve ondan başka hiçbir Şey'e yer verme. Kalbimizi, dilimizi ve tüm organlarımızı, **zıkrinden, Sana kullukdan ve Sana muhabetden**, bir an dahî ĝâfil bırakma.

Âmîn, âmîn,âmîn. Ve'l-hamdü li'llâhi Rabbi'l-âlemîn.

K Ü Ç Ü K B İ R U Y A R I Ş

Evet

Aldanma dünyânın ni'metine
Ne kadar süslü olsa da,
Kazanmaya bak rızâu'llâh'ı
Ne kadar müşkil olsa da.

Zîrâ,

*“Sanma ey hâce kim
senden zer-u sîm isterler,
Yevme lâ yenfeu'da
Kalb-i selîm isterler”.*¹¹¹

---

¹¹¹ -**Hâce:** Hoca.

Zer : Altın.

Sîm : Gümüş.

Yevme lâ yenfeu: Kendi amelinden başka hiçbir şey'in ve hiçbir kimsenin fayda vermeyeceği kıyâmet günü, mahşerdeki hısâb günü.

Kalb-i selîm: Her türlü küfür, şirk ve isyan hallerinden uzak olarak Allâhü Teâlâ'ya yönelip teslim olmuş temiz kalb. Böyle bir kalbde Allâh sevgisinden ve Allâh korkusundan başka hiçbir şey' yer etmez.

المج. ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ .

“Elif, lâm, Mîm. Bu (Kitâb, bu Kur’ân-ı Kerîm), **öyle bir kitâbdır ki kendisinde**, (Allâh katından gönderilmiş olduğunda), **hiç bir şekk ve şübhe yoktur.** (O, takvâ sâhibi) **Müttakî’ler için doğru yolun**, (mutlu yaşam yollarının), **ta kendisidir**”.¹¹²

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ .

“Ben cinleri de, insanları da (başka bir hıkketle değil) **ancak bana kulluk etsinler**, (benim varlığımı ve birliğimi bilsinler, beni noksan sıfatlardan münezzeh kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak bana kulluk etsinler), **diye yarattım**”.¹¹³

¹¹² -Bakara, 1-2.

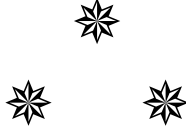
¹¹³ -Zâriyât, 56.

F İ H R İ S T

DÜNYÂ'DA VE ÂHİRET'DE EN GÜZEL MUTLULUK, MÜTTAKÎ'LERİNDİR	1
Besmele, Hamdele, Salvele	3
Dünyâ'da ve Âhîret'de en güzel mutluluk, müttakî'lerindir	5
Müttakî kulların özellikleri	12
Yaratılışımızın amacı ve Halifelik vasfının kazanılması	15
Halîfe ne demek?	19
Emîn bir belde olan Haram-ı şerîf'in özelliği	24
Îmân'ın merkezi olan Ma'nevî Kalbin Haram-ı şerîf gibi emîn bir şehir olma özelliği	28
Îmân'ın kalbdeki yeri ve önemi	31
Seyyidü'l-istiğfâr	33
Îmân'ın kalbe ve insana huzur vermesi	36
Îmânın merkezi olan Ma'nevî Kalbimizi küfür, şîrk, nifak ve günah virüslerinden temizlemek	38
İnsan ile nefis veyâ akıl ile şehvet arasındaki Münâsebet	40
Müttakî ve Muhlâs kullar için doğru yolun ta kendisi olan Kur'ân-ı Kerîme ve Tîn Sûresi'nde ifâde buyurulan hakikatlere inananların hâli	44
Müttakî kulların vasıfları	47
Âsî kulların vasıfları	48
Âsî kulların hallerini bildiren âyet-i kerîme'lerden ba'zıları	52
Müttakî ve Muhlâs kulların mutluluğu ve Cennet'deki zevk-ü safâları, günahkârların Cehennem'e sevkleri ve mutsuzluğu	56

Dünyâ'da ve Âhiret'de en güzel mutluluk Müttakî'lerindir

KÜÇÜK BİR YAKARIŞ	58
KÜÇÜK BİR UYARIŞ	59
FİHRİST	61

الم. ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ .

“Elif, lâm, Mîm. **Bu** (Kitâb, bu Kur’ân-ı Kerîm), **öyle bir kitâbdır ki kendisinde**, (Allâh katından gönderilmiş olduğunda), **hiç bir şekk ve şübhe yoktur**. (O, takvâ sâhibi) **Müttakî’ler için doğru yolun**, (mutlu yaşam yollarının), **ta kendisidir”**.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ .

“**Ben cinleri de, insanları da** (başka bir hıketle değil) **ancak bana kulluk etsinler**, (benim varlığımı ve birliğimi bilsinler, beni noksan sıfatlardan münezze kılıp kemâl sıfatları ile muttasıf kılarak bana kulluk etsinler), **diye yarattım”**.

Aldanma dünyânın ni’metine
Ne kadar süslü olsa da,
Kazanmaya bak rızâu’llâh’ı
Ne kadar müşkil olsa da.

Zirâ,

*“Sanma ey hâce kim
senden zer-u sîm isterler,
Yevme lâ yenfeu’da
Kalb-i selîm isterler”*.

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ط كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ .

“**Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'ndan ister**.
O, her gün (her an) bir işdedir”.